

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู
และบุคลากรทางการศึกษา

กุลธิดา ทำนุญ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2555

ใบรับรองสารนิพนธ์

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เสนอโดย

กุลธิดา ทำบุญ

สาขาวิชา

รัฐประศาสนศาสตร์ วิชาเอก การจัดการโครงการ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์สุดจิต นิมิตกุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอุบ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(อาจารย์ สุดจิต นิมิตกุล)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พิพัฒน์ ไทยอารี)

เลขทะเบียน.....	0222101
วันลงทะเบียน.....	7 ส.ค. 2555
เลขประจำหนังสือ.....	352.66
ก.๗๒๖	
[2555]	

คณะรัฐประศาสนศาสตร์รับรองแล้ว

(อาจารย์ พูลศักดิ์ ประษุทนราลา)

วันที่ ..... 4 ..... เดือน ..... ก.ค. ..... พ.ศ. 2555

รักษาราบทรมานดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับความร่วมมือการเก็บข้อมูลจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องกับสารนิพนธ์นี้ทุกท่าน ขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณายieldingเวลาให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้

กุลธิดา ทำนุญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๙
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
1.6 นิยามศัพท์	7
2. แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ดี	9
2.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ความเป็นมาและการกิจของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.	45
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ดี	56
3. วิธีดำเนินการวิจัย	59
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	60
3.2 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	60
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	66
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการศึกษา	71
4.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	71
4.2 ผลการทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	71
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการทดสอบสมมติฐาน	72
5. สรุปผลการศึกษา	83
5.1 สรุปผลการศึกษา	84
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	85
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
5.3.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย	89
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	100
ประวัติผู้เขียน	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 บุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	61
4.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่	74
4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่รวม ทั้งหมด	75
4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี	76
4.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มี ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	77
4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงาน เจ้าหน้าที่รวมทั้งหมดและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test)	78
4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test)	78
4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดีของ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปและการทดสอบนัยสำคัญ ทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ(F – test)	79
4.8 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงาน เจ้าหน้าที่รวมทั้งหมดและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบ ค่าที (T – test)	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับ การบริการที่ดีของพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกว่า 10 ปี และ การทดสอบนัยสำคัญ ทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าที่ (T – test)	80
4.10 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับ การบริการที่ดีของพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มี ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และ การทดสอบนัย สำคัญทางสถิติ โดยใช้การ ทดสอบค่าที่ (T – test)	81
4.11 สรุปเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และ ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับ การบริการที่ดีของพนักงาน เจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กรุุ่นที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกว่า 10 ปี และ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	82

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งบริการ(The Service Triangle).....	18
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	60
3.2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม.....	62

หัวข้อสารนิพนธ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
ชื่อผู้เขียน	กุลธิดา ทำนุญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สุคจิต นิมิตกุล
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจฟื้นฟูสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ กับการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยวิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปและเพื่อศึกษาค่าอำนาจหน้าที่ความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยวิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในปีพุทธศักราช 2554 จำนวน 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามวัดการบริการที่ดี และวัดปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจฟื้นฟูสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ และทำการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณ และการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญ

ผลการวิจัย พนบฯ

1. ตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจฟื้นฟูสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ มีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี ของบุคลากรรวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ $.756$, $.760$ และ $.786$

ตามลำดับ โดยตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาแต่ละค่านั้นร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริการที่ดีได้ร้อยละ 57.20 57.80 และ 61.70 ตามลำดับ

2. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของบุคลากรทั้งหมด และวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานต่างกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า ตัวแปรปัจจัยค่านั้นแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ (X_1) ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .402$, $b = .485$ และ $b = .393$ ตัวแปรปัจจัยค่านั้นเจตคติต่อการทำงาน (X_2) ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .415$ และ $b = .248$ ตามลำดับ เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ของพนักงานเข้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .248$ สำหรับตัวแปรปัจจัยค่านความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในการบริหารงานสุ่มระบบราชการบุคใหม่ขององค์กรหรือหน่วยงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น บุคลาศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือ "การพัฒนาคนหรือบุคลากรภาครัฐ" เพราะทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม และการเมือง จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีศติปัญญา ความสามารถเหมาะสมกับบุคคลนั้น มีการประพฤติปฏิบัติที่มีเหตุผล มีวินัย มีความสามัคคีกับกลุ่มเกลียว และมีจิตใจยึดมั่นอยู่ในคุณธรรมจริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (2550 – 2554) กล่าวคือ มีแนวคิดที่เน้นการพัฒนาคนสู่สังคมคุณภาพสังคมที่สมานฉันท์ และสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เนื่องจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เป็นไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้หน้าประเทศในสังคมโลกพัฒนามาเริ่มสร้างศักยภาพในการแข่งขันและช่วงชิงความได้เปรียบ เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติของตนคือ การมีเศรษฐกิจที่แข็งแรง และสังคมที่น่าอยู่ ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบราชการตั้งแต่บทบาท การกิจ โครงสร้างขององค์กรเพื่อให้เกิดความกะทัดรัด มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน สามารถประสานงานได้รวดเร็ว ระบบบริหารบุคคลจะได้บุคลากรที่มีคุณภาพพร้อมจะปรับตัวพัฒนาเข้าสู่ระบบราชการในอนาคต ทันโลกทันเหตุการณ์ มีระเบียบวินัย ระบบคุณธรรมที่ดี และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน (เพิ่ม กองณี, 2545 : 7 – 9) ซึ่งสอดคล้องกับทิพาวดี เมฆสวารค์ (2545 : 5) ที่กล่าวไว้ว่า สังคมในปัจจุบันมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ความคิด ความเชื่อ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง และเชื่อมโยงประสานกับเศรษฐกิจโลก เป็นสังคมของผู้ที่มีอิสระในทางความคิดและการกระทำ มีการรวมกลุ่มทำงานเป็นเครือข่ายสัมพันธ์กับคนอื่น โดยรอบอย่างกว้างขวาง ดังนั้น บุคลากรที่จะเข้าสู่ระบบราชการบุคใหม่และประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น จึงต้องมีลักษณะการทำงานที่แตกต่างไปจากเดิมคือ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นผู้รู้รอบ รู้ลึก ทำงานโดยมุ่งเน้นที่ประชาชน สร้างคุณค่า

ผลผลิต และผลลัพธ์ ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เปรมจิตต์ เหมินทร์ (2545 : 25 – 27) ที่กล่าวว่า บุคลากรที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานราชการยุคใหม่จะต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม ค่านิยมและนิสัยในทำงานของตนเอง ให้มีเจตคติและอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม มีจรรยาบรรณ มีคุณธรรม มีจิตบริการ มีความมั่นคงในอารมณ์ ยอมรับข้อผิดพลาดและปรับปรุงงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ทำงานอย่างมืออาชีพ มีวิสัยทัศน์ เห็นการณ์ไกล สนใจคิดตามความทั่วหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีตลอดเวลา และมีวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม ในส่วนของรัฐบาลก็ต้องการให้ข้าราชการมีความพร้อมในด้านการประสานงาน ให้บริการอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม มีค่านิยมที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต เชื่อการกระทำที่ถูกต้อง (วงศ์เดือน จ.ไพบูลย์, 2543 : 1 ; อ้างอิงจาก ชาติชาย ชุมะวัณ, 2533 : 7) สอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554 : ออนไลน์) ซึ่งพบว่า คุณลักษณะที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ประสบผลสำเร็jkio การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี ความเชี่ยวชาญในอาชีพ จริยธรรม ความร่วมแรงร่วมใจ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเรียกชื่อย่อว่า “สำนักงานคณะกรรมการ ศกสค.” เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา(คณะกรรมการ ศกสค.) มีบทบาทและอำนาจหน้าที่สำคัญคือ การส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ ความมั่นคง การยกย่องและพุ่งเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพการจัดการศึกษา คือ การสร้างความมุ่งมั่นบริการ โดยการจัดรูปแบบการบริหารจัดการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้ชัดเจน พัฒนาความสามารถของบุคลากรให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพทั้งในและต่างประเทศ สร้างจิตสำนึกในการให้บริการที่ประทับใจ และสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัยโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดังนั้นบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจ ระบบการทำงาน วิธีการทำงาน เพื่อมุ่งสร้างประสิทธิภาพให้กับระบบราชการให้ทันสมัยเข้าสู่ระบบสากล มีขั้นตอนการทำงานที่ไม่ซับซ้อน ยืดเป้าหมายมากกว่ากระบวนการ มีลักษณะการทำงานเป็นทีม ผลงานมีคุณภาพและเสริจสืบอย่างรวดเร็ว

โดยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย (สุชาดา รังสินันท์, 2538 : 4) และการดำเนินกิจกรรมที่มีความต้องการรับรู้ สนใจและตั้งใจทำงาน อันจะนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่มีความสุข พร้อมทั้งมีการทำงานร่วมกันที่ก่อให้เกิดผลดีที่สุดตามความคาดหวังของสังคม (Davis and Aroskar, 1977 : 53)

จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้องค์กรหรือหน่วยงานประสบความสำเร็จ คือ การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีจิตสำนึกในการให้บริการอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย – ญี่ปุ่น (2538 : วีดีทัศน์) ที่กล่าวถึงการดำเนินธุรกิจหรืองานใด ๆ ในปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จชนะอยู่เบื้องหน้า ปัจจัยที่สำคัญส่วนหนึ่งคือ “คุณภาพ” ของสินค้าและ “บริการ” ของพนักงานในองค์กร ซึ่งลูกค้าหรือผู้รับบริการจะเป็นผู้ตัดสินว่าองค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ จะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก็มักจะตัดสินจากสัมพันธภาพระหว่างตนเองกับพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรที่ตนเองต้องการได้ ไม่ใช่แค่ความประทับใจ แต่เป็นความคาดหวัง (expectation) ของผู้รับบริการที่หวังจะได้รับคือ สินค้าและการบริการที่มีคุณภาพสูงซึ่งการสร้างความพึงพอใจในการบริการนั้น เป็นเรื่องที่ต้องใช้เทคนิค วิธีการ กลยุทธ์ต่างๆ มาสามารถเพิ่มชั้นของลูกค้าหรือผู้รับบริการ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพของผู้ให้บริการว่ามีพื้นฐานอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับการฝึกฝน การสั่งสมประสบการณ์ให้เกิดความชำนาญ(สมชาติ กิจยรรยง, 2536 : 11) ซึ่งสอดคล้องกับจินตนา บุญบุนนา (2545 : 46) ที่กล่าวว่าการจะสร้างความประทับใจให้กับประชาชนหรือผู้รับบริการ จะต้องกำหนดกลยุทธ์หรือวัตถุประสงค์ที่จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยมีความยืดหยุ่นพอเพียง มีระบบงานที่เรียบง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน กฎระเบียบเป็นสิ่งที่ช่วยเอื้ออำนวยประโภชน์ต่อผู้รับบริการ และผู้ให้บริการทุกระดับต้องมีจิตสำนึกต่อการให้บริการที่ดีดังนั้น “ทรัพยากรบุคคล” จึงเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญและมีคุณค่าขององค์กรที่จะเป็นพลังความสามารถและศติปัญญานำพาให้องค์กรดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและปัจจัยที่จะทำให้บุคลากรมีคุณภาพ คือ การเป็นผู้มีพุทธิกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนา และมีคุณสมบัติพื้นฐานแห่งการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร มีความมุ่งมั่นและอดทน มุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความเชื่อในผลของการกระทำการของตนมาก ใจ开阔กว้าง มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีจิตใจที่มั่นคง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ ไตรตรองตลอดจนสามารถคิดหารือแลกเปลี่ยนได้ ไม่ล้าหลัง (อุทุมพร สุราฤทธิ์, 2547 : 2 ; อ้างถึงในสมิต สัชญุกรรม, 2542) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ศรพรหม (2541) ซึ่งศึกษาการวิเคราะห์

องค์ประกอบบุคลิกภาพและการเป็นนักบริการที่ดีของพนักงานธนกรประจำนาครา พนบฯ บุคคลที่มี พฤติกรรมการทำงานด้านบริการที่ดีควรมีองค์ประกอบด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านความรับผิดชอบ และด้านสำนึกในหน้าที่การให้บริการต่อลูกค้า ส่วนองค์ประกอบที่สำคัญอีก ประการหนึ่งที่จะทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานด้านบริการอย่างมีคุณภาพ คือประสบการณ์ในการ ทำงานหรือระยะเวลาในการทำงาน ซึ่งทำให้บุคคลมีโอกาสเรียนรู้ทำความเข้าใจมองเห็นปัญหาชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น จนเกิดทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านการบริการ สามารถ ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมการทำงานได้มากขึ้น จากการศึกษาของศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532 : บทคัดย่อ) พนบฯ ประสบการณ์ในการสอนของครูที่สอนนานกว่า 20 ปีสามารถทำนายพฤติกรรมการ สอนของครู ได้ร้อยละ 30 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐสุดา สุจินันท์กุล (2541 : บทคัดย่อ) พนบฯ กลุ่มพยานาลที่มีระยะเวลาในการทำงานมากมีพฤติกรรมการทำงานเหมาะสมมากกว่าพยานาลที่มี ระยะเวลาในการทำงานน้อย ส่วนงานวิจัยของ วงศ์เดือน จงไพบูลย์(2543 : บทคัดย่อ) พนบฯ อายุราชการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานจะ สามารถปฏิบัติงานได้ดี จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะนำตัวแปรประสบการณ์ในการทำงานมาศึกษา ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานด้านการบริการที่ดีของบุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจำแนกตามกลุ่มบุคลากรที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปเนื่องจากบทบาทและการกิจ หน้าที่หลัก ของบุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการ ศึกษาในฐานะหน่วยงานผู้แทน กระทรวงศึกษาธิการ คือ การให้บริการที่ดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดขององค์กร การบริการที่ดีจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงาน ของบุคลากร และส่งผลให้เกิดการเสริมสร้างระบบราชการที่มีสมรรถนะสูง เป็นกลไกในการบริหาร จัดการประเทศให้สามารถแข่งขันในระดับโลกได้ เป็นระบบราชการที่มีคุณธรรมและคุณภาพ ผู้วิจัยซึ่ง เป็นบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ที่ เกี่ยวข้อง ในการที่จะนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานของ บุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่ง ถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้องค์กรบรรลุ

จากบทบาทและการกิจที่สำคัญของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าว ผู้ว่าฯ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาและเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ กับการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยวิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. เพื่อศึกษาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยวิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.3.2 มีค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 187 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในปีพุทธศักราช 2554 ซึ่งได้มາโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan,1970:607-910) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 126 คน จากนั้นใช้วิธีเทียบสัดส่วนจากประชากร โดยจำแนกตามกลุ่มบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์
2. เจตคติต่อการทำงาน
3. ความเชื่ออำนาจภายในตน
4. ลักษณะการมุ่งอนาคต
5. ความร่วมแรงร่วมใจ

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริการที่ดี

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ได้ทราบตัวแปรปัจจัยใดที่สำคัญและส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารในสำนักงาน เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานด้านการบริการของบุคลากรตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานให้มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะในรูปแบบที่องค์กรต้องการ

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 การบริการที่ดี หมายถึง การแสดงออกถึงความจริงใจ เต็มใจ สมควรใจ เป็นมิตรนิยม อันยาศัยดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เห็นใจผู้อื่น มีจิตใจเอื้อเพื่อเพื่อแฝ่ martyadhi มีสัมมาคาระให้เกียรติ อ่อนน้อม ถ่อมตน หน้าตาเย็นเย้มแจ่มใส ร่าเริงเป็นกันเอง แสดงถึงความสนใจที่จะเป็นมิตร รู้จักทักษะด้วยไม่เคร่งครัด ไม่ถือตัว ใช้วาจาที่ไพเราะ สุภาพ ไม่หัวนสั้น ชัดถ้อยชัดคำสามารถเลือกด้อยคำที่จะสื่อสารกับผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม รอบรู้และเข้าใจงานอย่างแท้จริงให้คำอธิบายที่ชัดเจน เป็นคนช่างสังเกต มีปฏิภานให้พรินดี มีความสนใจ กระตือรือร้น เอาใจใส่มีความเพียร ให้บริการด้วยความรวดเร็ว คล่องแคล่ว พร้อมที่จะอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำในสิ่งที่ผู้รับบริการต้องการในเวลาที่ต้องการ ควบคุมอารมณ์ เก็บอารมณ์ได้ อดทนอดกลั้น ให้อภัยเป็นคนมีเหตุผล ยอมรับฟังความเห็นของผู้รับบริการ ใจกว้าง มองโลกในแง่ดี รักงานบริการไม่ปฏิเสธก่อนที่จะได้พယายາม และให้บริการมากกว่าที่ผู้รับบริการคาดหวัง

1.6.2 ปัจจัย หมายถึง ตัวแปรที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาศึกษาความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี ได้แก่

1.6.2.1 แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ หมายถึง การที่บุคคลกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ตั้งใจไว้จนสำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ถูกต้อง ละเอียดรอบคอบ มีความมานะอดทน พยายามทำงานในหน้าที่ให้ดี ขยันหม่นเพียร เอาใจใส่ มีความรับผิดชอบในงานสามารถส่งงานได้ทันตามกำหนดเวลาโดยไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรค แก้ปัญหาและตัดสินใจได้เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุเป้าหมายมีการติดตามและประเมินผลงานของตนโดยใช้เกณฑ์ที่องค์กรกำหนดขึ้น

1.6.2.2 เจตคติต่อการทำงาน หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมาย เพื่อันร่วมงาน บรรยายกาศในการทำงาน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานที่ทำงานในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ รู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

1.6.2.3 ความเชื่ออำนาจภายในตน หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ของบุคคล โดยเชื่อว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวเกิดจากการกระทำหรือความสามารถของตน ซึ่งสามารถควบคุมผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้

1.6.2.4 ลักษณะการมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกด์เกี่ยวกับผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง และเห็นความสำคัญของผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดีป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองให้กระทำหรือ

เว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเลือกเห็นผลเสียที่จะตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง

1.6.2.5 ความร่วมแรงร่วมใจ หมายถึง ความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น ประสานความรู้ ความคิด ความสามารถ ตั้งแต่การวางแผนการทำงาน กำหนดเป้าหมาย วิธีการทำงานและการประเมินผลงานร่วมกัน มีสัมพันธภาพอันดีกับเพื่อนร่วมงาน มีความสามัคคี ช่วยเหลือกัน ซึ่งกันและกัน ทุ่มเทและเสียสละเพื่อบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน เอื้อเพื่อเพื่อแฝงเข้าไปปัญหาในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และทันเวลา และส่งเสริมข่าวณ กำลังใจซึ่งกันและกัน

1.6.3 บุคลากร หมายถึง เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ในปีพุทธศักราช2554 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกลุ่ม เจ้าหน้าที่ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ และพนักงาน

1.6.4 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคลในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจและหน้าที่ คือ 1) รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอื่นที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามอบหมาย และ 3) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานเสนอ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.6.5 ค่าน้ำหนักความสำคัญ หมายถึง ค่าที่แสดงให้ทราบว่าตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาแต่ละตัว ส่งผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

- ศึกษา
- 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ดี
  - 2.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - 2.3.1 งานวิจัยในประเทศ
    - 2.3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ดี

2.1.1 ความหมายของการบริการที่ดี

การบริการเป็นกระบวนการของการสนับสนุนการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงาน ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริการที่ดีได้กล่าวถึงความหมายการบริการที่ดีไว้หลายท่านดังนี้

ชั้นจิต แจ้งเงนกิจ (2540 : 1) กล่าวว่า การบริการ (Service) คือ กิจกรรมหรือการดำเนินงานใดๆ ที่บุคคลในฝ่ายหนึ่งสามารถนำเสนอให้กับบุคคลอื่น โดยที่กิจกรรมหรือการดำเนินงานนั้นๆ ไม่สามารถจับต้องได้ และไม่ก่อให้เกิดกรรมสิทธิ์ในสิ่งของใดๆ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2541 : 334) กล่าวว่า การบริการเป็นกิจกรรม ผลประโยชน์หรือความพึงพอใจที่สนองความต้องการแก่ลูกค้า

ยุพารวรรณ วรรณาณิชย์ (2542 : 15 – 21) กล่าวว่า บริการ หมายถึง บุคคลหนึ่งปฏิบัติ ด้วย “การให้” แก้อีกบุคคลหนึ่งหรืออีกหลายคน เพื่อสนับสนุนความประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ ด้วย ความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และอย่างมีอัชญาศัย สร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับ

jinarna นูญบงการ (2545 : 40) ให้นิยามคำว่า การบริการ คือ สิ่งที่จับ สัมผัสแตะต้อง ได้ยาก และเสื่อมสูญสภาพไปได้ง่าย บริการจะทำขึ้นทันทีและส่งมอบให้ผู้รับบริการทันทีหรือเก็บจะ ทันที

ปัจมา คงทอง (2547 : 8) ให้ความหมายของการบริการว่า การบริการหมายถึง กิจกรรมหรือการดำเนินงานใด ๆ ที่บุคคลในฝ่ายหนึ่งนำเสนอให้กับบุคคลอื่น โดยที่กิจกรรมหรือการ ดำเนินงานนั้น ๆ ถูกเสนอไปพร้อมกับสินค้า แต่ไม่สามารถจับต้องได้ ซึ่งสามารถทำให้เกิดความ ประทับใจหรือความพึงพอใจกับผู้รับได้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554 : ออนไลน์) ให้คำจำกัดความของ การบริการที่ตี หมายถึง ความตั้งใจและพยายามของข้าราชการในการให้บริการ เพื่อสนับสนุนความต้องการ ของประชาชนตลอดจนของหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรุนรูส (Gronroos, 1990 : 27) ได้นิยามการบริการ คือ กิจกรรมหรือชุดของกิจกรรม ซึ่งอาจอยู่ในสถานที่มีตัวคนหรือไม่ก็ตามเกิดขึ้นขณะที่ผู้ให้บริการมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า หรือผู้ ให้บริการมีปฏิสัมพันธ์กับระบบของการบริการ ซึ่งจัดเตรียมไว้เพื่อแก้ปัญหาหรือความต้องการของ ลูกค้า

ฟิลิป คอทเลอร์ (Philip Kotler, 2000 : 428) กล่าวว่า บริการเป็นการกระทำหรือ ความสามารถที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งสนับสนุนต่ออีกบุคคลหรือหน่วยงานหนึ่ง โดยเป็นสิ่งซึ่งสัมผัส ไม่ได้และไม่เกิดความเป็นเจ้าของ ผลิตผลของการบริการอาจจะเกี่ยว หรือไม่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทาง กายภาพ

จากความหมายของการบริการที่กล่าวมาแล้วนั้น พอสรุปได้ว่า บริการหมายถึง ความตั้งใจที่จะอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือเกื้อกูล ตอบสนับสนุนความต้องการของผู้รับบริการทั้งภายใน และภายนอกองค์กรด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจประทับใจ และมี ความสุขต่อการให้บริการ

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการที่ดี

การบริการเป็นงานหลักที่สำคัญต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครในฐานะเป็นหน่วยงานบริการทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีคุณลักษณะการบริการที่ดีเพื่อประสิทธิภาพในองค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการ แนวทางการบริการที่ดีและลักษณะของบุคคลที่มีการบริการที่ดีไว้หลายท่าน ดังนี้

นันธนา นันทวโรกาส (สุภาวดี ศรพรหม, 2541 : 14 ; อ้างถึงใน นันธนา นันทวโรกาส (2539 : 15) กล่าวว่า บริการที่ดีต้องมีคุณสมบัติ 5 อย่างคือ ยิ้มเย้ม ยกย่อง ยืดหยุ่น ยอมแพ้ และยุติธรรมไทย

ประกันชีวิต จำกัด (2539 : 15) กล่าวถึง สูตรสำเร็จในการบริการ ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. รวดเร็ว เพื่อไม่ให้ลูกค้ารอนาน
2. รอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด การสูญเสีย
3. รอบรู้ เพื่อให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจ
4. เรียบร้อย เพื่อมาตรฐานและคุณภาพของงานบริการ
5. ร่วมมือ ให้ความร่วมมือกับลูกค้า เพื่อแสดงความเอาใจใส่เขาย่างแท้จริง
6. รับผิดชอบ ในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับลูกค้า

อมรา ผุกนุญเชิด (ปัจมา คงทอง, 2547 : 9 ; อ้างถึงใน อมรา ผุกนุญเชิด, 2539) กล่าวว่า นักบริการที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ใบหน้ายิ้มเย้ม
2. กระยาแสลงความนอบน้อม
3. ไม่ทำเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น
4. มองหน้าสบตาเวลาพูด
5. เดือกด้ำที่ไม่เกิดอารมณ์เสียต่อกัน
6. ไม่ปฏิเสธก่อนที่จะได้พิจารณา
7. มีความรู้ในการหน้าที่ที่ตัวเองรับผิดชอบ
8. การแสดงออก อาทัปกริยา การใช้น้ำเสียง วาจา การแต่งกาย สายตา สุขภาพ

9. มาตรการสื่อข้อความดังนี้

บริษัท สยามทีวี จำกัด (ปัจจุบัน คงทอง, 2547 :14 ; อ้างถึงใน บริษัท สยามทีวี, 2539)

ได้กล่าวถึง คุณสมบัติผู้ให้บริการไว้ดังนี้

1. ด้านความสามารถ

- 1.1 มีความรอบรู้ เข้าใจในงานของตนอย่างแท้จริง
- 1.2 รอบรู้เรื่องราวและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
- 1.3 มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์

2. ด้านการแต่งกาย

- 2.1 แต่งกายเหมาะสม สะอาดสะอ้าน
- 2.2 ทรงผมเรียบร้อย
- 2.3 เสื้อมือ เสื้อเท้าสะอาด

3. กิจยาท่าทาง

- 3.1 สุภาพ อ่อนน้อม ยิ้มแย้ม แจ่มใส ราบรื่น
- 3.2 รักษาอารมณ์มั่นคง
- 3.3 กระตือรือร้น
- 3.4 ฉลาด มีไหวพริบ พูดจาจะด้าน

4. วิธีติดต่อสัมพันธ์กับผู้มาติดต่อ

- 4.1 ดำเนินการด้วยวิธีที่เหมาะสม
- 4.2 แสดงความเห็น
- 4.3 ให้คำอธิบายที่ชัดเจน
- 4.4 สนใจ เต็มใจ จริงใจที่จะให้บริการ
- 4.5 จำผู้มาติดต่อได้ดี
- 4.6 ช่างสังเกต
- 4.7 รู้จักผู้มาติดต่อแต่ละประเภท
- 4.8 รู้จักวิธีติดต่อสื่อสารที่ดี

5. นิสัยใจคอ

5.1 มีจิตสำนึกในการต้อนรับและบริการที่ดี

5.2 ขอบช่วยเหลือผู้อื่น มีไมตรีจิต

เสรี วงศ์มนษา (2542 : 26 – 28) กล่าวว่า จุดสำคัญของการบริการมีสาระสำคัญ คือ

1. ความตรงต่อเวลา และการรักษาทำมั่นสัญญา

2. มีความไวต่อความรู้สึกของผู้บริโภค

3. มีความรวดเร็ว ทันทีทันใด ว่องไวกระฉับกระเฉง และเดึงเห็นคุณค่าความสำคัญ ในเวลาของผู้บริโภคเป็นหลัก

4. การสร้างความประทับใจ การผูกใจคน และการสร้างความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นกับผู้รับบริการ

5. ต้องทำให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในการบริการ โดยผู้ให้บริการต้องสามารถแก้ปัญหาของผู้บริโภคได้

6. ต้องแสวงหาเทคโนโลยีเพิ่มเติม เพื่อทำให้ผู้บริโภคสะดวกสบายขึ้น

7. ต้องมีความสุภาพ มารยาทที่ดีงามและมีว่าจ้าไฟแรงอ่อนหวาน

8. ต้องมีการปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ศุกรัชต์ โชคิกษณ์ (2545 : 32) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้ให้บริการที่ดีควรเป็นบุคลคลที่มีลักษณะเป็นมิตร จริงใจ เอื้อเฟื้อ เอื้ออาทรผู้มารับบริการ ซื่อสัตย์ สะอาด โปร่งใส รอบรู้ เชี่ยวชาญให้เกียรติผู้อื่น สุภาพ กระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว เอาใจเขม่าใส่ใจเรา “ไม่เลือกปฏิบัติ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบ ยุติธรรม เสมอภาคคงเส้นคงวาไม่ทุจริต ไม่ใช้อำนาจในทางที่ผิด

จินตนา บุญบงการ (2545 : 39 – 45) กล่าวว่า การบริการเป็นหน้าที่ของข้าราชการ ผู้ให้บริการต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการอยู่ตลอดเวลา การบริการที่ดีประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้

1. S = Smiling & Sympathy หมายถึง การยิ้มແย้มและเอาใจเขม่าใส่ใจเรา เห็นอกเห็นใจต่อความลำบากยุ่งยากของผู้มารับบริการ

2. E = Early Response หมายถึง การตอบสนองต่อความประสงค์จากผู้มารับบริการอย่างรวดเร็วทันใจ โดยไม่ต้องให้อ่านเอกสารร้อง

3. R = Respectful หมายถึง การแสดงออกถึงความนับถือให้เกียรติผู้มารับบริการ

4. V = Voluntaries manner หมายถึง การให้บริการที่ดีทำอย่างสมัครใจ เต็มใจทำไม่ใช่ทำงานอย่างเสียไม่ได้

5. I = Image Enhancing หมายถึง การรักษาภาพลักษณ์ของผู้ให้บริการ และภาพลักษณ์ ขององค์กรด้วย

6. C = Courtesy หมายถึง ความอ่อนน้อม อ่อนโยน สุภาพ มีมนตรายศีล

7. E = Enthusiasm หมายถึง ความกระฉับกระเฉง กระตือรือร้นขณะบริการ และให้บริการมากกว่าที่ผู้รับบริการคาดหวังเอาไว้ การที่จะให้หน่วยงานสู่ความเป็นเลิศในการให้บริการ ควรจะมีลักษณะดังนี้

1. ระบบข้าราชการสัมพันธ์ที่ดี ข้าราชการระดับผู้เป็นผู้บริหาร ต้องมีความเชื่อว่า “การให้บริการที่ดีกว่าอยู่远จากข้าราชการผู้ให้บริการที่ดีกว่า และการมีระบบข้าราชการสัมพันธ์ที่ดีกว่า”

2. หน่วยงานมีการรณรงค์และปลูกฝังจิตสำนึกต่อการให้บริการที่ดี โดยมีการฝึกอบรมและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้กับข้าราชการทุกคนว่า “การให้บริการคืองานของข้าราชการ”

3. มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหาร เพื่อเอื้ออำนวยให้ข้าราชการทุกคน ให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างราบรื่น สะดวก

4. มีระบบเก็บหนุนกันและกันภัยในองค์กรอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ เพื่อมิให้จุดด้อยใด ๆ มาทำให้การบริการมีปัญหา

5. หน่วยงานสามารถเปลี่ยนแนวความคิดให้เป็นพฤติกรรมที่ขับต้องได้จริง ๆ

6. มีการฝึกอบรมให้ทั้งระดับหัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงานให้สามารถดำรงรักษามาตรฐานงานบริการของตน得以

7. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ทั้งในระดับผู้บังคับบัญชาหัวหน้างานทุกระดับ ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงมาตรฐานการบริการให้ดียิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

8. มีระบบการจูงใจ และให้กำลังใจข้าราชการที่ให้บริการได้ดีเด่น อาจมีการประกาศเกียรติคุณ และให้รางวัลตอบแทนอยู่เสมอ เพื่อให้แต่ละคนมีกำลังใจยืนมั่นอยู่กับการให้บริการที่ดีเดิม ตลอดไป

9. มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานในเชิงปริมาณ เพื่อประเมินความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพของการบริการ

10. มีกลไกภายในองค์กรที่ช่วยเกื้อหนุนให้เกิดค่านิยมด้านการให้บริการที่ดี อาจเป็นค่านิยมอย่างจริงใจของผู้บังคับบัญชาระดับสูงทุก ๆ ระดับทำให้งานบริการพัฒนาต่อไป

ศรีวรรณ เสรีรัตน์ (2546 : 441) กล่าวว่า องค์ประกอบของความสำเร็จในการให้บริการ คือ

1. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) การให้บริการที่ดีต้องมีเป้าหมายที่ผู้รับบริการเป็นหลัก โดยผู้ให้บริการจะต้องถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะต้องพยายามกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

2. ความคาดหวังของผู้รับบริการ (Expectation) ผู้ให้บริการจำเป็นจะต้องรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับความคาดหวังพื้นฐาน ตลอดจนสำรวจความคาดหวังเฉพาะของผู้รับบริการ เพื่อสนองบริการที่ตรงกับความคาดหวัง ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ

3. ความพร้อมในการให้บริการ (Readiness) ประสิทธิภาพของการให้บริการขึ้นอยู่กับความพร้อมที่จะให้บริการ ในสิ่งที่ผู้รับบริการต้องการภายใต้เวลาและรูปแบบที่ต้องการ

4. ความมีคุณค่าของการบริการ (Values) คุณภาพของการให้บริการที่ตรงไปตรงมา ไม่เอาเปรียบผู้รับบริการรวมทั้งความพยายามที่จะทำให้ผู้รับบริการขอบ และพอใจกับบริการที่ได้รับ ย่อมแสดงถึงคุณค่าของการบริการที่คุ้มค่าสำหรับผู้รับบริการ

5. ความสนใจต่อการให้บริการ (Interest) การให้ความสนใจอย่างจริงใจของผู้รับบริการทุกระดับและทุกคนอย่างยุติธรรมหรือเท่าเทียมกันนับเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะผู้รับบริการทุกคนต่างก็ต้องการได้รับบริการที่ดีด้วยกันทั้งสิ้น

6. ความสุภาพในการให้บริการ (Courtesy) การต้อนรับและให้บริการด้วยในหน้าที่ ยิ้มแย้มแจ่มใสและท่าทีที่สุภาพอ่อนโยน โอบอุ่นของผู้ให้บริการ แสดงถึงความมีอัธยาศัยและบรรยายกาศของการให้บริการที่เป็นมิตร อบอุ่นและเป็นกันเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ

7. ความมีประสิทธิภาพในการให้บริการ (Efficiency) ความสำเร็จของการให้บริการ ขึ้นอยู่กับความเป็นระบบที่มีขั้นตอนในการให้บริการที่ชัดเจน

นอกจากนี้ ยังได้สรุปปัจจัยที่กำหนดคุณภาพการให้บริการไว้ 5 ประการคือ

1. ความเชื่อถือได้ (Reliability) เป็นความสามารถที่จะดำเนินการให้บริการตามที่สัญญาไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้องแม่นยำ

2. การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Responsiveness) เป็นความเต็มใจที่จะช่วยเหลือ และให้บริการแก่ผู้ใช้บริการอย่างทันท่วงที

3. ความมั่นใจได้ (Assurance) เป็นการแสดงถึงความรู้ และมุขยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการที่ทำให้ผู้ใช้บริการมีความเชื่อมั่นในบริการที่ได้รับ

4. การเข้าถึงใจ (Empathy) เป็นการดูแลเอาใจใส่ และความสนใจที่ผู้ให้บริการ มีต่อผู้ใช้บริการ

5. ลักษณะทางกายภาพ (Tangibles) เป็นลักษณะที่ปรากฏให้เห็น หรือสั่งที่สามารถจับต้องได้ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารสถานที่ และบุคคล

วิยะดา วรชนานันท์ (2546 : ซีดีรอม) กล่าวว่า ทักษะที่สำคัญสำหรับผู้ให้บริการ คือการสื่อสารเพื่อให้เกิดความประทับใจ มุขยสัมพันธ์ การประสานงาน การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีมและการพัฒนาปรับปรุงงาน โดยผู้ให้บริการที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. แต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย

2. มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่ว ว่องไว

3. อัชญาศัยดี เอื้อเพื่อ มีน้ำใจ มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส

4. ตรงต่อเวลา รู้หน้าที่ มีวินัย

5. มีความใจเย็น อดทน อดกลั้น

6. มีความเปิดเผย จริงใจ มีความยืดหยุ่น และให้อภัย

7. สุภาพ นุ่มนวล พูดจาดี มีมารยาท

พาชูราเมน, ไซร์ทานอล และแบรรี่ (Parsuraman, Zeithanel and Barry L. 1985 : 79 – 81) กล่าวว่า การบริการที่ประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเชื่อถือได้ ได้แก่ ความสม่ำเสมอ และความพึงพาได้

2. การตอบสนอง ได้แก่ ความเดิมใจที่จะให้บริการ ความพร้อมที่จะบริการ และ การอุทิศเวลา มีการติดต่ออย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการเป็นอย่างดี

3. ความสามารถ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการให้บริการ และการสื่อสาร

4. การเข้าถึงบริการ ได้แก่ ผู้ใช้บริการเข้าใช้หรือบริการได้สะดวก มีระเบียบ ขั้นตอนไม่กวนซับซ้อนเกินไป ผู้ใช้บริการเสียเวลาขออนุญาต เวลาที่ให้บริการเป็นเวลาที่สะดวก สำหรับผู้ใช้บริการ อุปกรณ์ในสถานที่ที่ผู้ใช้บริการติดต่อสะดวก

5. ความสุภาพอ่อนโยน ได้แก่ การแสดงความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ ให้การต้อนรับ ที่เหมาะสม และมีบุคลิกภาพที่ดี

6. การสื่อสาร ได้แก่ การสื่อสารชี้แจงขอบเขต และลักษณะงานบริการ การอธิบาย ขั้นตอนการให้บริการ

7. ความซื่อสัตย์ คุณภาพของงานบริการ มีความเที่ยงตรงน่าเชื่อถือ

8. ความมั่นคง ได้แก่ ความปลอดภัยทางกายภาพ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์

9. ความเข้าใจ ได้แก่ การเรียนรู้ผู้ใช้บริการ การให้คำแนะนำและเอาใจใส่ ผู้ใช้บริการการให้ความสนใจต่อผู้ใช้บริการ

10. การสร้างสิ่งที่ขับต้องได้ ได้แก่ การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อมสำหรับ ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ

คาชา瓦นา และบรูคส์ (Kasavana and Brooks, 1991 : 65) กล่าวว่า บุคลากรที่มี หน้าที่บริการควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. นารายาทในเชิงอาชีพ (professional demeanor) หมายถึง มีทัศนคติที่ดีต่องาน และต่อหน่วยงาน ยอมรับลักษณะที่เป็นจุดดี จุดด้อยของงาน มีวุฒิภาวะในการตัดสินใจมีลักษณะ กระฉับกระเฉง เอ้าการงาน ในสถานการณ์กับขันสามารถควบคุมและสงบใจได้

2. ลักษณะเป็นมิตรไมตรี (congenial nature) หมายถึง การยิ้มง่าย และแสดง พฤติกรรมที่เป็นมิตร และน่าพึงใจ

3. ทัศนคติที่ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น หมายถึง มีความรู้สึกไวต่อความต้องการของผู้ มาติดต่อ มีอารมณ์ขัน ตอบและพูดกับผู้มาติดต่อเป็นเรื่องเป็นราว

4. ความยืดหยุ่น (flexibility) หมายถึง ความเต็มใจและพร้อมที่จะทำงาน เข้าใจ แนวทัศนคติของผู้อื่น เติมใจทำสิ่งต่างๆ ในแนวใหม่ โดยไม่ติดยึดกับแนวปฏิบัติใดๆ โดยเฉพาะ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ดี และรู้จักการทำงานเป็นทีม

5. การเต่งกายที่ดูดี หมายถึง ควรเต่งกายเหมาะสม ให้มาตรฐาน และเต็มใจที่จะ สวมใส่ชุดเครื่องแบบของหน่วยงาน

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1991 : 486 – 487) กล่าวถึง คุณภาพของการบริการว่า เป็นการรวมกิจกรรมทั้งหมดที่สนับสนุนการขาย ทั้งการติดต่อกันในขั้นต้น การให้ข้อมูลของสินค้า เทคนิคการทดสอบสินค้า กระบวนการต่างๆ รวมทั้งเขตติดของพนักงานให้บริการ ซึ่งต้องเชื่อมกับความ คาดหวังและค่านิยมต่อผลิตภัณฑ์ของลูกค้า

ทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งบริการ (Service Triangle)

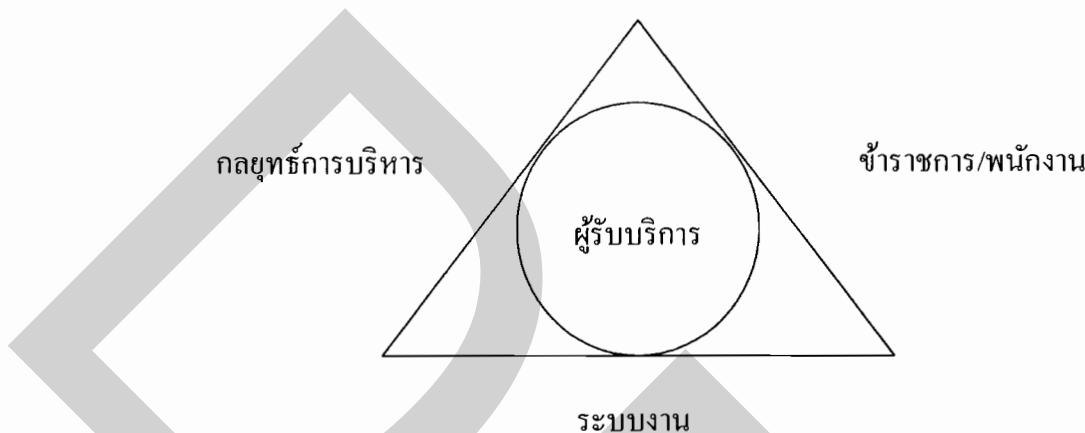
อัลเบรท (วีระพงษ์ เคลิมจรรัตน์, 2542 : 107 ; อ้างถึงใน Albrecht, 1989) ได้เสนอแนวคิด เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญของการให้บริการที่ดีแก่ผู้รับบริการว่า ควรประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย ซึ่ง แต่ละปัจจัยเปรียบเสมือนด้านแต่ละด้านของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า โดยภายในบรรจุผู้รับบริการไว้หาก ขาดปัจจัยด้านหนึ่งไปสามเหลี่ยมนี้จะไม่ครบด้าน จะเป็นรูปสามเหลี่ยมไม่ได้ นั่นคือ องค์กร จะให้บริการที่ดีแก่ผู้รับบริการไม่ได้ จำเป็นต้องมีปัจจัยทั้ง 3 ด้านให้ครบในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อ ประสิทธิภาพขององค์กร คือ

1. กลยุทธ์การบริการ (Strategy) หรือวัตถุประสงค์หลัก อันใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ต้องกำหนดไว้เพื่อทำให้การปฏิบัติเข้าสู่เป้าหมาย

2. ระบบงาน (System) หรือกระบวนการ เน้นให้ระบบการบริการเป็นเรื่องเรียบง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เข้าใจง่าย เป็นกันเอง มีความคล่องตัวสูง

3. ข้าราชการหรือพนักงาน (Staff) ผู้ให้บริการทุกระดับต้องได้รับการสรรหาพัฒนา และ ปรับพฤติกรรม ตลอดจนวิธีการทำงานให้มีลักษณะเน้นความสำคัญของผู้รับบริการ นั่นคือมีจิตสำนึก ต่อการให้บริการที่ดี ดังนั้นการจะทำให้สามเหลี่ยมแห่งบริการสมดุลที่สุด ต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมใจจากข้าราชการทุกฝ่าย

จากทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งบริการสามารถกำหนดปัจจัยคุณภาพที่ผู้รับบริการคาดหวังจากการให้บริการและด้วยกลยุทธ์ที่ดีมีคุณภาพ สามารถกำหนดคุณภาพที่ชัดเจน จัดสรรงบประมาณ ได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจต่องบทบาทหน้าที่ของตนเอง ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งบริการ (The Service Triangle)

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการที่ดี ที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมาแล้ว พอกจะสรุปได้ว่า องค์กรหรือหน่วยงานที่มีระบบบริการที่ครบถ้วน ใช้เวลาอีกน้อย มีระบบสารสนเทศที่ดี บริการด้วยทีมงานที่มีประสิทธิภาพ มีการต้อนรับที่อบอุ่น มีไมครอฟิล์ สร้างความประทับใจและ พึงระลึกเสมอว่าผู้รับบริการคือคนสำคัญที่สุด จึงจะถือว่าองค์กรหรือหน่วยงานนั้นมีระบบบริการที่มีคุณภาพ

2.1.3 การประเมินคุณภาพการบริการ

พาชูราเมน ไซร์ทาเนล และแบรรี่ (Parsuraman Zeithanel V & Barry L, 1985 : 79 – 81) ได้เสนอเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของการบริการ ดังนี้

1. ความคงเส้นคงวา (Reliability) หมายถึง การที่องค์กรที่ให้บริการสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ให้ไว้กับผู้บริโภค
2. การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Responsiveness) หมายถึง ความเต็มใจหรือความพร้อมของผู้ให้บริการที่จะปฏิบัติงานอย่างรวดเร็วและทันท่วงที

3. สมรรถภาพ (Competence) หมายถึง การมีทักษะ ความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการให้บริการ

4. ความสะดวก (Access) หมายถึง ความสะดวกและง่ายในการขอใช้บริการ

5. ความสุภาพเป็นมิตร (Courtesy) หมายถึง ความสุภาพ ความเป็นมิตร ความมีน้ำใจ และการให้เกียรติผู้อื่นของผู้ให้บริการ

6. การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การพูดจาและให้ข้อมูลแก่ลูกค้าด้วยภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจ และการรับฟังความคิดเห็นของลูกค้า

7. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) หมายถึง ความน่าไว้วางใจ ความซื่อสัตย์ และการคำนึงถึงผลประโยชน์ของลูกค้า

8. ความมั่นคงปลอดภัย (Security) หมายถึง การไม่มีภัยอันตราย ความเสี่ยง หรือความน่าสงสัยเข้ามาเกี่ยวข้องในการบริการ

9. การเข้าใจความต้องการของผู้บริโภค (Understanding the Customer) หมายถึง การพยายามเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของลูกค้า

10. ลักษณะภายนอกที่เป็นรูปธรรม (Tangibles) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่มองเห็นได้

พัชราเมน ไซร์ทาเนล และแบรรี่ ได้นำแบบจำลองช่องว่างมาสร้างเครื่องมือที่ใช้วัดคุณภาพการบริการที่เรียกว่า SERVQUA เพื่อใช้ประเมินคุณภาพการบริการทางธุรกิจ โดยเครื่องมือนี้อาศัยพื้นฐานช่องว่างที่ 5 และต้องการที่จะออกแบบให้เป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐานที่ใช้ได้กับงานบริการทุกประเภท สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ในการบริการจะให้ความสำคัญและยึดถือความต้องการตามความคาดหวังของผู้ใช้บริการเป็นบรรทัดฐานในการวางแผนและการดำเนินการบริการ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง สร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับผู้ใช้บริการ และช่วยให้องค์กรหรือหน่วยงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ SERVQUAL (GAP 5) มาจากการศึกษาวิจัยโดยเริ่มจากการทำ Focus – Group Interviews ในธุรกิจบริการ 4 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจซ่อมบำรุง ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจธนาคาร จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า คุณภาพการให้บริการประกอบด้วย 10 ประการ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ความน่าเชื่อถือ การตอบสนอง ความสามารถ ความมีมารยาท ความน่าศรัทธาความมั่นคงปลอดภัย การเข้าถึงบริการ

การสื่อสาร และความเข้าใจ ข้อมูลจากการวิจัยโดยวิธี Focus – Group Interviews ในช่วงแรกได้ถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเชิงปริมาณในช่วงที่สอง โดยมีจุดนุ่งหมายเพื่อพัฒนาเป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพการบริการตามความรับรู้ของผู้บริโภค การวิจัยในช่วงที่สอง เป็นการวิจัยโดยการสำรวจจากกลุ่มธุรกิจบริการ รถลุ่ม ได้แก่ ธุรกิจซ่อมบำรุงผลิตภัณฑ์ ธุรกิจนาค่า ธุรกิจให้บริการโทรศัพท์ทางไกล ธุรกิจลักษณะบัตรเครดิต ข้อมูลจากการสำรวจทั้งหมดได้ถูกนำมาวิเคราะห์ และพัฒนาเป็นเครื่องมือสำหรับวัดคุณภาพการบริการ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “SERVQUAL” โดยเครื่องมือดังกล่าวจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นส่วนที่ใช้วัดความคาดหวังของลูกค้าต่อการบริการ ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการบริการของลูกค้า ส่วนที่สองจะเป็นคำามเพื่อวัดคุณภาพบริการจริงที่ลูกค้ารับรู้ ซึ่งพัฒนามาจากคุณภาพการบริการ 10 ประการ โดยรวมปัจจัยด้านที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน และนำมาสรุปเป็นปัจจัยกำหนดคุณภาพการให้บริการ ได้ 5 ประการ ได้แก่ ความเชื่อถือได้ (Reliability) การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Responsiveness) ความมั่นใจ (Assurance) การเข้าถึงจิตใจ (Empathy) และลักษณะทางกายภาพ (Tangibles) ดังนั้น การกำหนดปัจจัยคุณภาพการบริการในSERVQUAL ทั้ง 5 ประการที่ผู้บริโภคใช้ในการกำหนด การรับรู้ต่อคุณภาพบริการ โดยความรับรู้ของผู้บริโภคต่อคุณภาพการบริการมีผลมาจากการคาดและทิศทางของช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ต่อการบริการ เมื่อความคาดหวังของผู้บริโภคต่อคุณภาพการบริการ มีมากกว่าความรับรู้จากบริการที่ได้รับจริง ($ES > PS$) ผู้บริโภคจะไม่พอใจการบริการที่ได้รับและความไม่พอใจจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อความแตกต่างของระดับความคาดหวังและความรับรู้สูงขึ้น หากความคาดหวังของผู้บริโภคต่อคุณภาพการบริการมีค่าเท่ากับความรับรู้จริงจากการบริการที่ได้รับจริง ($ES = PS$) ผู้บริโภคจะรู้สึกพอใจต่อการบริการ และหากความรับรู้จากการบริการที่ได้รับจริงมีค่ามากกว่าความคาดหวังของผู้บริโภค ต่อการบริการ ($ES < PS$) ก็จะเป็นการบริการที่มีคุณภาพเหนือกว่าความพึงพอใจที่ผู้บริโภคคาดหวัง และผู้บริโภคจะรู้สึกพอใจเพิ่มมากขึ้นเมื่อความต่างของระดับความคาดหวัง และความรับรู้สูงขึ้น

2.1.4 ตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยพบว่า ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีนั้น ยังไม่มีผู้นำตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงานความเชื่อ อำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ มาศึกษาหาความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อการบริการที่ดี จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำตัวแปรปัจจัยดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาระบบนี้

2.1.4.1 แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์แตกต่างกัน ดังนี้

กัลยาณี สนธิสุวรรณ (2541 : 15) ได้ให้ความหมายของคำว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์หมายถึง ความต้องการทำงานที่ท้าทายให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพด้วยมาตรฐานสูง ต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน ใช้ความพยายามมุ่งมั่น หาวิธีการแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้

หทัย ชื่นอารมณ์ (2545 : 15 – 27) กล่าวว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ หมายถึง พลังที่เป็นแรงขับกระตุ้นให้บุคคลมีความพยายาม มีความต้องการ มีความปรารถนา มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพมากที่สุดตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองได้ตั้งใจไว้ แม้ว่าจะมีอุปสรรคขัดขวางหรือยากลำบากเพียงใดก็ตาม

นานวิกา จิรันธร (2547 : 62 – 68) กล่าวว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ คือ ความเพียรพยายามที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว รู้จักเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554 : ออนไลน์) ให้คำจำกัดความคำว่าแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยมีความขยัน ฝ่าฟันอุปสรรคอย่างไม่ย่อท้อ พยายามแข่งกับมาตรฐานอื่นที่ดีเลิศ และต้องการทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางแผนไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม็คเคลแลนด์ (คลิตา เหลาพานิช, 2538 : 42 ; อ้างถึงใน McClelland, 1953 : 110 – 111) ให้ความหมาย แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ ว่า หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะทำสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีหรือสูงกว่ามาตรฐาน โดยแข่งขันเพื่อไปสู่มาตรฐานที่ดีเยี่ยม หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมีความพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความรู้สึกสนับสนุนเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกเมื่อประสบความล้มเหลว

เมอร์เรย์ (กนิษฐา สุติวัฒนา, 2542 : 8 ; อ้างถึงใน Murray, 1964 : 19) อธิบายว่า แรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ประสบผลสำเร็จมี

ความพยายาม ที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ โดยไม่ย่อท้อ ต้องการทำงานอย่างมีอิสรภาพ ขอบทำงานที่มีลักษณะยากและท้าทายความสามารถ มีความขยันขันแข็ง และรู้สึกสนุกกับงาน

แอทกินสัน (Atkinson, 1966 : 240 – 241) กล่าวว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคล ได้รับรู้ว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมิน โดยเปรียบเทียบ กับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินจะก่อให้เกิดความพอใจเมื่อทำสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสำเร็จในงานที่ยากและท้าทายหรือเป็นผลการกระทำที่เกิดจากการใช้ทักษะ

ชิลการ์ด (Hilgard, 1967 : 153) กล่าวว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ เป็นผลมาจากการ ความต้องการของสังคมที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ได้ทัดเทียมมาตรฐานอันดีเยี่ยม

จากความหมายของคำว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำการสิ่งต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ด้วยความขยันความ รับผิดชอบ พยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และรู้สึกสนุกไปเมื่อการกระทำการสิ่งต่างๆ ประสบผลสำเร็จ

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์

หัทยา ชื่นอารมณ์ (2545 : 15 – 27) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ควร จะมีลักษณะสำคัญ ๆ คือ

1. มีความทะเยอทะยานปรับปรุงให้คนอื่นดีขึ้นอยู่เสมอ
2. กระตือรือร้นและสนุกกับงานที่ทำ
3. มีความรับผิดชอบต่องเอง
4. รู้จักวางแผนงาน
5. ความกล้าเสี่ยง
6. ความมีเอกลักษณ์
7. นานะอดทน
8. ความสามารถในการแก้ปัญหาและทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มนวนิภา จิรันธร (2547 : 62 – 68) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์

จะต้องมีลักษณะดังนี้

1. ความพยายาม นานะอดทนต่อภารกิจกรรมที่ยากทั้งปวง
2. มีความกระตือรือร้นสูง

3. ยอมรับความผิดพลาด และพร้อมที่จะปรับปรุง

4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

5. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

6. มีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน

7. มีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ

8. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่องาน

9. มีความพยายามที่จะเหมาะสมกับสภาพของตน

10. ชอบเลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นยั้นดับแรก

กิลฟอร์ด (ปริยากรณ์ เพ็ญสุข ใจ, 2542 : 12 ; อ้างถึงใน Guilford, 1959 : 437 – 439) กล่าวถึง บุคคลที่มีแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ว่าความมีลักษณะ ดังนี้

1. ความพยายามที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ

2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จ

3. ความอดทนเต็มใจที่จะลำบากเมื่อยากเพียงใดก็ตาม

แม็คเคลลันด์ (หัทยา ชั้นอารมณ์, 2545 : 20 ; อ้างถึงใน McClelland, 1961 : 207 – 256) กล่าวถึง ผู้ที่มีแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ ไว้ว่านี้

1. มีความกล้าเดียง ตัดสินใจเด็ดเดี่ยว จะเลือกทำในสิ่งที่ยากหนาทึก ความสามารถของตนเอง

2. มีความกระตือรือร้น หรือชอบกระทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ที่จะทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้ประสบผลสำเร็จ มีความมานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทายยั่วยุความสามารถของตนเอง เป็นงานชนิดที่ต้องใช้ความคิดไม่ซ้ำแบบใคร และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำคัญสำเร็จลุล่วง

3. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง จะมีความพยายามในการทำงานให้สำเร็จ เพื่อความพอใจของตนเอง โดยมิได้หวังที่จะได้รับคำยกย่องจากบุคคลอื่น มีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น และชอบที่จะมีอิสรภาพในการที่จะทำหรือคิดสิ่งต่างๆ ไม่ชอบให้ผู้อื่นบังการ

4. ต้องการทราบผลการตัดสินใจของตนเอง จะติดตามผลการกระทำ หรือการตัดสินใจของตนเองไม่ใช่คาดคะเนเอาเอง

5. มีการคาดการณ์ล่วงหน้า เป็นบุคคลที่มีการวางแผนการทำงานระยะยาว เพราะเล็งเห็นการณ์ไกล สามารถที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่า การกระทำของตนมีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จหรือเกิดอุปสรรคมากน้อยเพียงใด

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน ซึ่งเป็นลักษณะที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพใน การจัดระบบงานมากยิ่งขึ้น

ลินด์เกรน (มนวิภา จิรันธร, 2547 : 67 ; อ้างถึงใน Lindgren, 1967 : 31 – 34) พบว่าพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจไฟลัมฤทธิ์ประกอบด้วย ความทะเยอทะยาน มุ่งแข่งขัน และพยายามปรับตัวให้ดีขึ้น

แครนดอล (หัทธยา ชื่นอารමณ์, 2545 : 22 ; อ้างถึงใน Crandall, 1968 : 240) กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลที่มีแรงจูงใจไฟลัมฤทธิ์ ไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. เป็นพุติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพุติกรรมที่มีเอกลักษณ์ไม่เลียนแบบผู้อื่นทั้งหมด
3. เป็นพุติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มุ่งแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม

เมห์ราเบียน (Mehrabian, 1968 : 493 – 499) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจไฟลัมฤทธิ์ ดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นอิสระในการทำงาน ชอบที่จะรับผิดชอบทำงานนั้นให้สำเร็จโดยตนเองมากกว่าร่วมกันทำหุลาฯ คน

2. การเลือกกิจกรรมที่แสดงความสำเร็จ หรือเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ มีเป้าหมาย มีโอกาสเป็นไปได้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความพยายาม

3. ความรู้สึกด้านความต้องการความสำเร็จมากกว่าหลักเลี้ยงความล้มเหลว ความสำเร็จของงานเป็นตัวกระตุ้นที่ดีให้พยายามทำงานนั้นต่อไป ไม่ใช่ทำเพราเดี่ยงความล้มเหลว และมีความสุขเมื่อได้ทำสำเร็จ

4. การเลือกเสียงในระดับที่เหมาะสมระดับปานกลาง มีโอกาสที่จะสำเร็จหรือล้มเหลวได้พอ ๆ กัน มีระดับความคาดหวังตรงกับสภาพความเป็นจริง

5. การเลือกงานที่ยากและท้าทายความสามารถ ชอบงานที่ไม่เคยทำมาก่อน และเห็นว่า เป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพื่อที่ตนเองจะได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่

6. การเลือกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน และฝึกความชำนาญ มองว่า เป็นสิ่งที่ท้าทายและทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง

7. ความสามารถที่จะรอรับผลในระยะยาว ยินดีที่จะให้เวลา กับงานนั้นอย่าง เต็มที่ แม้ต้องเผชิญกับอุปสรรคก็ยินดีที่จะรอแล้วได้ความสำเร็จของงาน

8. ความผูกพันกับอนาคตและปัจจุบัน มองการณ์ไกล คำนึงถึงผลที่จะได้รับ ในระยะยาว เชื่อว่าจะต้องดีกว่าที่ผ่านมา

เชอร์แมน (หทัย ชื่นอารมณ์, 2545 ; อ้างถึงใน Herman, 1970 : 354 – 355) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน และมีความหวังมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลการกระทำของตนเองจะขึ้นอยู่กับโอกาส

2. มีความพยายามได้เต็าไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น

3. มีความอดทนในการทำงานที่ยาก ๆ ได้เป็นเวลานาน

4. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกครอบครอง บุคคลที่มีแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์จะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ

6. มีความรู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่างๆ จะผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็วจึงควรรับทำสิ่งต่าง ๆ ให้ทันเวลา

7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก

8. 在การเลือกเพื่อนร่วมงาน บุคคลที่มีพฤติกรรมแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์จะเลือก เพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

9. ต้องการให้ตนเองเป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ดี

10. พยายามปฏิบัติงานให้คืออยู่เสมอ

ไวนอร์ (Weiner, 1972 : 203 – 215) ได้สรุปลักษณะเด่นของแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. จะตั้งใจทำงาน อดทนต่อความล้มเหลวสูง ชอบเลือกงานที่ слับซับซ้อน

2. ชอบเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่า และภูมิใจที่ได้ เลือกงานยาก

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจไฟสัมฤทธินั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่น เพียรพยายามในการทำงานที่ท้าทายความสามารถของตนเองให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตนเองหรือองค์กรกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ย่อหัวต่อปัญหาอุปสรรคใดๆ กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบต่องตนเองต่องงาน และมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

2.1.4.2 เจตคติต่อการทำงาน

ความหมายของเจตคติต่อการทำงาน

เบญจวรรณ เนตรเรณ (2541 : 30) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบต่อวัตถุ สิ่งของ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมไปในแนวทางเดียวกับความรู้สึกที่มีอยู่นั้น

อนิสรา จรัสศรี (2541 : 42) สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง จิตลักษณะ ประการหนึ่งของบุคคลเกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทำนองมีประโยชน์หรือโทษ ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ พอใจมากน้อยต่อสิ่งนั้น ๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 94) ได้ให้ความหมายคำว่า เจตคติ หมายถึง การประเมินหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง

วีระชัย บุญจุรินาค (2542 : 11) ได้กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของ หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ในลักษณะ ประเมินว่าดีหรือไม่ดี เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ และพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะ ได้ลักษณะหนึ่งเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น

เคเกน และแฮร์เมน (Kagan and Hereman, 1995 : 670 – 671) กล่าวว่า เจตคติ คือความเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่คนเรารับไว้ ซึ่งทำให้มีความรู้สึกต่อสิ่งใดในทางบวกหรือทางลบอย่างโดยย่างหนึ่งและเจตคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

จากความหมายของ เจตคติต่อการทำงาน สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อวัตถุ คน หรือสถานการณ์ ซึ่งเกิดจากการประเมินหรือตัดสินใจ และสะท้อน ความรู้สึกออกมาในทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลาง

แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติต่อการทำงาน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 94) กล่าวว่า เจตคติต่อการทำงานของบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. เจตคติเกี่ยวกับความพอใจในงาน (Job Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกของคนใดคนหนึ่งที่มีต่องาน บุคคลที่มีความพอใจในงานของตนเองสูงก็จะมีความรู้สึกในทางบวก แต่ถ้าบุคคลใดที่มีความพอใจในงานของตนเองต่ำก็จะมีความรู้สึกในทางลบ

2. เจตคติของการมีส่วนร่วมในงาน (Job Involvement) หมายถึง ขั้นตอนการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการทำงานว่า มีความสำคัญและมีคุณค่า บุคคลที่มีระดับของ การมีส่วนร่วมในงานสูงจะมีความระมัดระวังเกี่ยวกับงานที่ทำสูง มีการขาดงานและการลาอ่อนน้อย ระดับที่บุคคลแต่ละคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานของตนเองมากจะทุ่มเทเวลาทำงานมากขึ้น กำลังใจ อีกทั้งยัง มองว่างานนั้นเป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งใด ๆ ในการดำเนินชีวิตการมีโอกาสรับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่ได นั้นหมายถึง หน้าตา และภาพลักษณ์ของตนเอง

3. เจตคติ้านความผูกพันองค์กร (Organization Commitment) หมายถึงระดับความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานให้กับหน่วยงานหรือองค์กรที่ตนเองเป็น สมาชิกอย่างเต็มกำลังความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่

แม็คเกียร์ (ศิริอร วิชาวน์, 2544 : 199 – 201 ; ข้างถัดใน McGuire, 1969 : 155 – 156) กล่าวว่า เจตคติต่อการทำงานของบุคคลประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive component) หมายถึง การที่บุคคลรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งเหล่านั้นว่าดีหรือเลวมีประโยชน์หรือไม่ หากมีความรู้เชิงประเมินค่าของสิ่งต่าง ๆ เพียงเล็กน้อยและอาจเป็นความรู้สึกที่ไม่ถูกต้องด้วย ทำให้เกิดคติหรือเจตคติต่อสิ่งนั้น ๆ ไม่ตรงกับความเป็นจริงเป็นผลให้เกิดผลเสียต่อบุคคลหรือส่วนรวมได้ เนื่องจากความรู้เชิงประเมินค่านี้เป็นต้นกำเนิดของเจตคติของบุคคล ดังนั้นการเปลี่ยนเจตคติที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การปรับองค์ประกอบความรู้เชิงประเมินค่าโดยการให้ความรู้ที่ตรงกับความจริงแก่บุคคลนั้น

2. ความรู้สึกพอใจ (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ พึงพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น การที่บุคคลรู้ว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ก็จะเกิดความรู้สึกชอบสิ่งนั้น และในทางตรงกันข้ามถ้ารู้ว่าสิ่งใดมีโทษก็จะไม่ชอบหรือเกลียดสิ่งนั้น

ส่วนใหญ่แล้วความรู้สึกพอใจของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ และสอดคล้องกับความรู้เชิงประมีนค่าเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ด้วย

3. การมุ่งกระทำ หรือพฤติกรรม (Behavior intention Component)

หมายถึงความโน้มเอียงหรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน ซึ่งความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมนี้เป็นแบบกว้างๆ ไม่เฉพาะเจาะจงจากลักษณะของบุคคลที่มีเจตคติต่อการทำงานดังกล่าวข้างต้น

พอจะสรุปได้ว่าบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานจะส่งผลถึงสุขภาพจิต และสุขภาพกายที่ดี เพราะจะทำให้บุคคลนั้นมีความสุข ความยินดี ความพอดีในงานอาชีพ ตลอดจนชีวิตการทำงานของตนซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่องาน ต่อครอบครัว ต่อสังคม และประเทศชาติ

2.1.4.3 ความเชื่ออำนวยภัยในตน

ความหมายของความเชื่ออำนวยภัยในตน

ความเชื่ออำนวยภัยในตนเป็นปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่ออำนวยภัยในตนไว้ดังนี้

ศักดิ์ชัย นิรัญทรี (คงจันทร์ อันยา, 2543 : 10 ข้างต้นใน ศักดิ์ชัย นิรัญทรี, 2532) ให้ความหมายของความเชื่ออำนวยภัยในตนว่า หมายถึง ความคิดของบุคคลที่เชื่อว่าความสำเร็จความล้มเหลวหรือความเป็นไปของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นเป็นผลมาจากการความสามารถหรือการกระทำการของตนเอง

ศุภกร มนตรีพิศุทธิ์ (2544 : 27) ได้กล่าวว่า ความเชื่ออำนวยภัยในตน หมายถึงการที่มีความเชื่อหรือรับรู้ว่าเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตน ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวเกิดจากการกระทำการของตนเองส่งผลให้มีบุคลิกลักษณะมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม พยายามปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้นๆ และเห็นคุณค่าของทักษะและความพยายามของตนเอง โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในเหตุผล มีความตั้งใจศึกษาหาความรู้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

กมลรัตน์ ทองสว่าง (2546 : 32) ให้ความหมายของความเชื่ออำนวยภัยในตนว่าหมายถึง การรับรู้หรือความเชื่อของบุคคลว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเป็นผลมาจากการพฤติกรรมหรือการตัดสินใจของตนเอง และตนเองเป็นผู้ควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้

สมชาย ประกิตเจริญสุข (2547 : 38) กล่าวว่า ความเชื่ออำนาจภายใน ตนเกิดจากผลของการกระทำที่เกิดจากความสามารถของตนเอง ไม่ใช่เป็นเรื่องของโชคชะตากำหนด ซึ่งสามารถควบคุมได้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554 : ออนไลน์) ให้ ความหมายของความเชื่ออำนาจภายในในต้นว่า หมายถึง ความเชื่อว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เกิดจาก การกระทำการของตน โดยเชื่อว่าถ้ากระทำดีจะได้ดี ถ้าทำชั่วก็จะได้ชั่วตอบแทน สามารถทำนายผลที่เกิด ขึ้นกับตนได้ ตนสามารถควบคุมผลนั้น ๆ ได้ และเป็นการคาดหวังทั่วไปของบุคคลว่า สิ่งต่างๆ ที่ตน ได้รับเกิดจากการกระทำการของตน ไม่ว่าจะเป็นด้านดีหรือด้านร้ายก็ตาม

โรตเตอร์ (Rotter, 1966 : 1) ได้ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจภายใน(Internal Locus of control)ว่า หมายถึง ความเชื่อหรือการรับรู้ว่าเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ที่เกิด ขึ้นกับตนนั้น เป็นผลมาจากการกระทำหรือความสามารถของตนเอง ความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ ตนเองได้รับจากการกระทำการของตนเอง ตนเองสามารถควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

สตริกแลนด์ (Strickland, 1977 : 221) ให้ความหมายของความเชื่อ อำนาจภายในในต้นว่าหมายถึง คนที่มีความเชื่อว่าสิ่งต่างๆ ที่ตน ได้รับ เกิดจากการกระทำการของตน ไม่ว่าจะ เป็นในด้านดีหรือด้านร้าย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความเชื่ออำนาจภายในต้น หมายถึง การรับรู้หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำ หรือความสามารถของตน ไม่ว่าจะเป็นด้านดีหรือด้านร้าย ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ก็ตาม ตนเอง สามารถควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้

แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจภายในต้น

โรตเตอร์ (Rotter, 1966 : 2) ได้อธิบายลักษณะทั่วไปของความเชื่อ อำนาจภายในต้นโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) โดยกล่าวว่า ผลตอบแทนอันหนึ่งที่ได้มาจากการปฏิกรรมของบุคคลย่อมก่อให้เกิดความคาดหวังที่จะได้รับ ผลตอบแทนเช่นเดียวกันจากพฤติกรรมอันใหม่ในสภาพที่คล้ายกับสภาพการณ์เดิม ถ้าเหตุการณ์เป็นไป ตามที่บุคคลคาดหวังก็จะทำให้ความคาดหวังของบุคคลค่อย ๆ ลดลง การลดหรือเพิ่มความคาดหวังนี้จะ ก่อตัวขึ้นจากพฤติกรรมอย่างหนึ่งก่อนแล้วจึงขยายครอบคลุมพฤติกรรมหรือเหตุการณ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึง กันหรือเกี่ยวข้องกับสถานการณ์เดิมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญในบุคคลถ้า

ประสบการณ์ที่ผ่านมาได้รับการเสริมแรงบ่อยครั้ง เมื่อแสดงพฤติกรรมเดิมจะทำให้บุคคลนั้นเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมีผลจากทักษะหรือความสามารถของตน ซึ่งเรียกว่า ความเชื่ออำนวยภัยในตนในทางตรงกันข้าม หากการกระทำมิได้รับการเสริมแรงจะทำให้บุคคลรับรู้ว่าสิ่งที่ได้รับนั้นไม่ใช่ผลจากการกระทำของตนแต่เป็นเพราะโชคชะตา ความบังเอิญ หรือสิ่งแวดล้อมบันดาลให้เป็นไปซึ่งเรียกว่า ความเชื่ออำนวยภัยนอกตน

โซโลมอน และ ออปเปอร์แลนเดอร์ (สมชาย ประกิตเจริญสุข, 2547 : 37 – 38 ; อ้างถึงใน Solomon & Oberlander, 1974) ได้ศึกษาเรื่องความเชื่ออำนวยภัยในตนและอำนวยภัยนอกตน โดยอาศัยหลักการคิดเบื้องต้นของทฤษฎีแรงจูงใจ ซึ่งระบุว่า แรงจูงใจันดับแรกของมนุษย์คือ ความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้ได้ผล ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมจึงเป็นลักษณะทางจิตที่จำเป็นอย่างยิ่งของบุคคล โดยทั่วไปสำหรับการควบคุมอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การที่มนุษย์จะเลือกระทำการพุ่งตัวที่ตนคิดหรือต้องการ เรียกพฤติกรรมเข่นนั้นว่า ความเป็นตัวของตัว翁 แต่หากว่ากระทำการตามคนอื่นหรือถูกบังคับ พฤติกรรมเข่นนั้นเรียกว่า การคล้อยตาม

2. การควบคุมผลของการกระทำ จะพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวมีผลมาจากทักษะความสามารถและความพยายามของตนเองหรือเป็น เพราะโชคชะตากำหนด ถ้าเป็น เพราะความสามารถของตนเอง ก็จะเรียกว่า ความเชื่ออำนวยภัยในตน แต่ถ้าเกิดจากโชคชะตากำหนด จะเรียกว่า ความเชื่ออำนวยภัยนอกตน แต่ย่างไรก็ตามการควบคุมพฤติกรรมและการควบคุมผลของการกระทำการจะประปนอยู่มากในเหตุการณ์หลายสถานการณ์ได้

สตริกแลนด์ (Strickland, 1977 : 221 – 224) ได้กล่าวสรุปถึงความเชื่ออำนวยภัยในตนในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. การต่อต้านและการคล้อยตามอิทธิพลของสังคม บุคคลที่เชื่ออำนวยภัยในตนจะมีการตัดสินใจมั่นคงและเด็ดเดี่ยว ถึงแม้จะอยู่ภายใต้ความกดดันทางสังคม นอกจากนี้ยังมีความต้องการที่จะรักษาอำนาจของตนไว้และปฏิเสธอิทธิพลต่าง ๆ ที่มาจากการอก

2. การค้นหาข้อมูลและการทำงาน บุคคลที่มีความเชื่ออำนวยภัยในตนจะมุ่งอยู่ที่การทำงานโดยไม่คำนึงถึงอิทธิพลของสังคมหรือสิ่งแวดล้อม ทำงานอย่างเป็นระบบ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการทำงานก่อนตัดสินใจแต่ละครั้งจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ จะแสดงความชื่นชมต่อความสำเร็จของงานที่ยาก และจะแสดงความไม่พอใจเมื่อประสบความล้มเหลวในงานที่

ง่าย أمีความตั้งใจศึกษาหาความรู้ สามารถค้นหาสิ่งแเปลกใหม่ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ดี จะเรียนรู้ข้อมูลที่ได้จากการทำงานมากกว่าเรียนรู้จากบุคคลอื่นหรืออิทธิพลของสังคมเพื่อช่วยในการตัดสินใจ 3. พฤติกรรมความสำเร็จและความสามารถ บุคคลที่มีความเชื่อในงานภายนอกนั้นจะประสบความสำเร็จในการทำงาน เพราะมีความเชื่อในความสามารถของตนเองมากกว่าบุคคลที่มีความเชื่อในงานภายนอกนั้น ที่ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น

4. พฤติกรรมระหว่างบุคคล บุคคลที่มีความเชื่อในงานภายนอกนั้นจะเป็นบุคคลที่เข้ากับสังคมได้ดีเมื่อเทียบกับบุคคลที่ตนเองไม่เคยคุ้นเคยมาก่อน โดยไม่มีความรู้สึกลำบากในการปรับตัว จะมีอารมณ์ดี ไม่โกรธง่าย และมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ในทางตรงกันข้าม กับบุคคลที่มีความเชื่อในงานภายนอกนั้นจะมีความรู้สึกลำบากใจเมื่อต้องมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน

จากแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อในงานภายนอกนั้นที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าบุคคลที่มีความเชื่อในงานภายนอกนั้นจะรับรู้ว่าผลของการกระทำของตนจะสำเร็จ หรือไม่นั้นเกิดจากความสามารถของตนเองมากกว่าต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น อีกทั้งยังมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้ดี ซึ่งจะส่งผลต่อคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบที่องค์กร หรือหน่วยงานต้องการ

2.1.4.4 ลักษณะการมุ่งอนาคต

ความหมายของลักษณะการมุ่งอนาคต

เบญจวรรณ เนตรแข (2541 : 27) สรุปว่า การมุ่งอนาคตหมายถึง ลักษณะที่เป็นความสามารถทางสติปัญญาของแต่ละบุคคลในการคาดการณ์โลกในอนาคตข้างหน้า โดยการเล็งเห็นผลดีผลเสียในอนาคตที่เกิดขึ้นจากการกระทำในปัจจุบันของตนเอง มีการวางแผนและการควบคุมตนเองให้อดได้รอได้เพื่อผลที่ดีและยั่งใหญ่กว่า ตลอดจนมีแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในอนาคต

ทิพาร พองสว่าง (2541 : 75) สรุปว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นการมองสู่อนาคตของบุคคล โดยผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์โลกและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต รู้จักการปฏิบัติ ให้เกิดการอุดได้รอได้ และมีความเพียรพยายามในปัจจุบัน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

พรทิพย์ เจนจริyanan (2542 : 15) ให้ความหมายของลักษณะการมุ่งอนาคตว่าเป็นการมองอนาคตของบุคคล ซึ่งผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไว้ก่อนเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต มีแนวทางในการแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจเลือกระทำได้อย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายามและอดได้รอดได้เพื่อความสำเร็จในอนาคต

ปอแก้ว ศรีจันทร์ (2546 : 6) กล่าวว่า ลักษณะการมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาในการคิดคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีเหตุผล เนื่องจากความสามารถในการปฎิบัติให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมในปัจจุบัน ตลอดจนสามารถวางแผนการปฎิบัติตอนอย่างมุ่งมั่น เพื่อความสำเร็จที่ยั่งใหญ่ในอนาคตแทนที่จะได้รับผลเด็กน้อยในปัจจุบัน

ชาตรี ลักษณะศรี (2546 : 9) ให้ความหมายของลักษณะการมุ่งอนาคตว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไว้ก่อน เนื่องจากความสามารถสติปัญญาของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถวางแผนปฎิบัติเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองให้กระทำการหรือเว้นกระทำการอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเลือกเห็นผลเสียที่จะเกิดตามมาทั้งแก่ตนเองและแก่ผู้อื่นในภายหลัง

กมลรัตน์ ทองสว่าง (2546 : 43) สรุปว่า ลักษณะการมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไว้ก่อนและเลือกเห็นผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนปฎิบัติเพื่อสู่เป้าหมายที่ต้องการเพื่อให้เกิดผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

พิศดี มินศรี (2547 : 35) ให้ความหมายของลักษณะการมุ่งอนาคตว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลที่จะมองการณ์ไว้ก่อนโดยคาดการณ์ และเห็นผลดีผลเสียของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีการวางแผนและอดทนที่จะรอเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต เพื่อให้ตนของประสบความสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554 : ออนไลน์) กล่าวว่า ลักษณะการมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถที่จะมองการณ์ไว้ก่อนและคาดภาพอนาคตของตน และควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางนั้น ทำให้บุคคลสามารถปรับวิธีการและเป้าหมายให้สูงต้องและสัมพันธ์กับผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงเป็นผู้มีความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตั้งใจทำงานที่มีคุณค่ามีความสำคัญ และผลงานที่ปรากฏจะคงทนถาวร

เม็ด (Mead, 1971 : 175) กล่าวว่า ลักษณะการมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลที่คาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

โรบินสัน (Robinson, 1971 : 1225 – B) กล่าวว่า ลักษณะการมุ่งอนาคต หมายถึง การวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับอนาคตของบุคคล

เซกร่า (พิศดี มินศิริ, 2547 : 35 ; อ้างถึงใน Segura, 1975 : 5823 – B)

- กล่าวว่าลักษณะการมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต การวางแผนและการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้

จากความหมายของลักษณะการมุ่งอนาคตสรุปได้ว่า ลักษณะการมุ่งอนาคต หมายถึงความสามารถในการคาดการณ์ไกล รู้จักวางแผนในการปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายในอนาคตตระหนักในความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รู้จักอุดใจรอได้ และเลิ่งเห็นผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นอนาคต

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการมุ่งอนาคต

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 46) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคต จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และการบังคับตนเองให้อุดใจรอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับประโภชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโภชน์ที่ยิ่งใหญ่หรือสำคัญกว่าที่ตามมาในภายหลัง

มิเชล (Mischel, 1974 : 287) กล่าวถึง ลักษณะของบุคคลที่มุ่งอนาคต และมีการควบคุมตนเองสูงไว้ว่าดังนี้

1. สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ คาดการณ์ไกล เลิ่งเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม
2. สามารถอุดใจรอได้ “สามารถเปรี้ยวไว้กินหวาน”
3. มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า “ทำดีย่อมได้ดีตอบแทน”
4. เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล
5. สามารถดิเวนจากการกระทำการที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้

เนอร์มี (Nurmi, 1991 : 8) กล่าวถึง ลักษณะการมุ่งอนาคตไว้ว่าดังนี้

1. มีพัฒนาการอยู่ในสิ่งแวดล้อมด้านวัฒนธรรมชนบทรวมเนื้อเรียนประเพณี เช่นความคาดหวังต่าง ๆ ที่เป็นบรรทัดฐาน และความรู้ที่เกี่ยวกับอนาคตซึ่งเป็นพื้นฐานของความสนใจต่อการมุ่งอนาคตและการวางแผน

2. ลักษณะการมุ่งอนาคตจะดีโดยอิทธิพลจิตวิทยาอื่นๆ ประกอบ เช่น พัฒนาการด้านสติปัญญาและสังคม

3. ความสนใจวางแผนและความเชื่อเกี่ยวกับอนาคต เกิดจากการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ไม่เฉพาะพ่อแม่ แต่กลุ่มเพื่อนก็มีอิทธิพลต่อความคิดของเด็กในเรื่องการวางแผนสำหรับอนาคต

4. ลักษณะการมุ่งอนาคตประกอบด้วยกระบวนการทางจิตวิทยา 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นแรงจูงใจ บุคคลจะตั้งเป้าหมายชั้นต้น โดยเปรียบเทียบจากแรงจูงใจค่านิยมและความคาดหวังในอนาคตของตนเองเป็นพื้นฐานสำหรับเป้าหมายในอนาคต

4.2 ขั้นวางแผน บุคคลจะกระทำเพื่อให้เป้าหมายเป็นจริง โดยการวางแผนการทำงานและวิธีการแก้ปัญหาจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อความสำเร็จในอนาคตของตน

4.3 ขั้นประเมินผลบุคคล จะประเมินผลถึงความเป็นไปได้ของความสัมฤทธิ์ผลของเป้าหมาย และความสมบูรณ์ของแผนงานที่บุคคลวางแผนไว้ และตัดสินใจเลือกแนวทางเพื่อความสำเร็จ ในอนาคตของตน

จากแนวความคิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะการมุ่งอนาคตเป็นการสั่งสมผลของการเรียนรู้จากประสบการณ์เดียวกันอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งบุคคลที่มีลักษณะการมุ่งอนาคตสูงจะต้องมีความตระหนักในความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ต่อตนเองต่อหน่วยงาน ต่อประเทศ และต่อโลก เป็นผู้ที่มีการณ์ไกด มีการวางแผนเพื่อการปฏิบัติในระยะยาว รู้จักบังคับตนเองให้ดี ได้เพื่อเป้าหมายที่ดีงามในอนาคต และจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต

2.1.4.5 ความร่วมแรงร่วมใจ

ความหมายของความร่วมแรงร่วมใจ

พรรบราย ทรัพย์ประภา (2540 : 3) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจเป็นการช่วยกันคิดช่วยกันออกความเห็นและช่วยกันลงมือทำ ย้อมนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรช่วยสร้างสรรค์ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียวกัน และความเข้าใจดีในระหว่างกันและกันให้เกิดขึ้นได้

กวี วงศ์พุฒ (2540 : 38) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความร่วมแรงร่วมใจ หมายถึงความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ขององค์กร โดยสมาชิกของทีมมีการประสานสัมพันธ์กันอย่างดี ตั้งแต่กำหนดเป้าหมาย วิธีการทำงาน การปฏิบัติงาน และการประเมินผล

ศิษย์ สังข์รัมย์ (2544 : 32) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานหมายถึงกลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาร่วมกันโดยมีเป้าหมายร่วมกันและทุกคนในกลุ่มนักศึกษาช่วยดำเนินงานของกลุ่มนักศึกษาต่อสื่อสารและประสานงานกัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และเพื่อประโยชน์ของกลุ่มนักศึกษา

พวงรัตน์ เกษรแพทย์ (2543 : 202 – 214) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจ เป็นรูปแบบและวิธีการทำงานของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ร่วมกันทำงานตามภารกิจความรับผิดชอบและเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ และคณะ (2544 : 177) ให้ความหมายของความร่วมแรงร่วมใจว่า เป็นรูปแบบการรวมกลุ่มการทำงานของสมาชิกตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกไว้ เพื่อส่งเสริมให้งานสามารถดำเนินไปสู่เป้าหมายได้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554 : 1) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าความร่วมแรงร่วมใจ หมายถึง ความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเป็นส่วนหนึ่งในทีมงานหน่วยงานหรือองค์กร โดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิกในทีม มิใช่ในฐานะหัวหน้าทีม และความสามารถในการสร้าง และดำรงรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม

อมรทิพย์ พิพย์ประทุม (2548 : 45) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจ เป็นรูปแบบการรวมกลุ่มการทำงานของนักศึกษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือทีมงานที่สร้างขึ้นร่วมกัน โดยสมาชิกของทีมงานมีการประสานสัมพันธ์และสนับสนุนช่วยเหลือกันในการทำงาน

วูดค็อก (Woodcock, 1989 : 74) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจ หมายถึง กลุ่มนักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และร่วมกันทำงานเพื่อต้องการให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น

กรีนเบอร์ก, เจรอลด์ และบารอน (Greenberg Jerald and Baron, 1997 : 204) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานหมายถึง กลุ่มของนักศึกษาที่ประกอบไปด้วยทักษะ

ความสามารถ และมีข้อผูกพันกันด้วยจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการปฏิบัติงาน เพื่อยieldถือและร่วมกันรับผิดชอบในเป้าหมายนั้น

เชอเมอร์ฮอร์น จอห์น อาร์ และคนอื่น ๆ (Schermerhorn John R. and Other, 1998 : 142)ให้ความหมายของคำว่า ความร่วมแรงร่วมใจ หมายถึง กลุ่มนักคลานาเด็กซึ่งร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยบุคคลในทีมมีความร่วมมือกันทำงาน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน

จากความหมายของคำว่า ความร่วมแรงร่วมใจ ที่กล่าวมาข้างต้น พอกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกที่ดี โดยร่วมกันวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ท่องค์กรหรือหน่วยงานกำหนดไว้

แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมแรงร่วมใจ

ความร่วมแรงร่วมใจหรือการทำงานเป็นทีม เป็นการทำงานที่มีสมาชิกมากกว่า 2 คนขึ้นไปจะต้องทำงานร่วมกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการร่วมกันทำงานและมีส่วนร่วมในทีมงาน ทั้งในด้านผู้นำทีม สมาชิกในทีม การปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในทีมและการบูรณาการที่สนับสนุนการทำงานของทีมจะส่งผลให้การทำงานในองค์กรนั้นมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลโดยมีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดหลายทฤษฎ์ดังนี้

พรรณราย ทรัพย์ประภา (2540 : 3 – 13) ให้แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมแรงร่วมใจว่าการทำงานในยุคปัจจุบันนิยมเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนักกิจกรรมมากกว่าการทำงานตามลำพัง เพียงคนเดียว การทำงานเป็นกลุ่มนั้นเป็นการตอบสนองธรรมชาติของมนุษย์ที่ชอบอยู่ด้วยกันอยู่แล้ว ซึ่งจะดึงอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ความไว้วางใจ คนที่มาร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน จำเป็นต้องมีความไว้วางใจกันไม่ดูถูกกัน ยอมรับความสามารถและคุณค่าของกลุ่ม

2. การกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ก่อนจะทำงานร่วมกัน สมาชิกควรตกลงกันว่ากลุ่ม มีเป้าหมายจะทำอะไร ผู้ใดต้องมีหน้าที่อะไร จะทำด้วยวิธีใดอย่างไร เพราะเหตุใดจึงทำเช่นนี้ และจะเสร็จเมื่อไร

3. การชี้แนะนำทางปฏิบัติ เมื่อกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนแล้ว ก็ชี้แนะนำทางปฏิบัติให้ด้วย ในกรณีที่สมาชิกยังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ การชี้แนะนำใช้การพูดเป็นผู้มี

อิทธิพลเหนือกว่าหรือการบังคับควบคุม แต่เป็นการให้แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

4. การสื่อความหมาย ในการทำงานร่วมกันนั้น กลุ่มจำเป็นต้องตรวจสอบว่า สามารถแต่ละคนมีความเข้าใจตรงกันหรือไม่ ซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งกันได้

5. การเสียสละ ในการทำงานร่วมกัน บางครั้งแต่ละคนจำเป็นต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตนบางส่วนเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

6. การให้ผลตอบแทนเป็นกลุ่ม มิใช่ให้เป็นรายบุคคล เมื่อทำงานร่วมกันเสร็จแล้วผลตอบแทนซึ่งมิใช่เป็นเงินหรือวัสดุสิ่งของเสมอไป อาจเป็นคำยกย่องชมเชย หรือเกียรติยศชื่อเสียง ควรให้แก่กลุ่มมิใช่ให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง

7. สร้างค่านิยมให้ทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดความพึงพอใจเป็นกลุ่ม การปลูกฝังค่านิยมดังกล่าววนี้ จะกระทำได้ด้วยการที่ผู้บริหารให้การสนับสนุน มีการกระจายงาน กระจายความรับผิดชอบและมอบหมายงานที่เหมาะสมให้แก่สมาชิกแต่ละคนตามความสามารถและความรู้ความสามารถ และความสนใจของแต่ละคน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทางสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ตนเอง และองค์กร

นอกจากนี้การทำงานร่วมกันจะมีประสิทธิภาพสูงนั้น ควรประกอบด้วยคุณสมบัติต่างๆทางด้านจิตวิทยา ดังต่อไปนี้

1. ความไว้วางใจ (Trust) ในกรณีที่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ความไว้วางใจคือ ความเชื่อถือหรือความเชื่อมั่นของแต่ละคนที่มีต่อกันและกัน ซึ่งพัฒนามาจากประสบการณ์ในชีวิต วัยเด็ก บุคคลที่เติบโตมาจากการอบรมครัวที่มีความสุข มีความรัก มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ก็จะพัฒนาความรู้สึกเป็นสุข ความรัก และความไว้วางใจตนเองและผู้อื่นแต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าเข้าเติบโตมาด้วยความรู้สึกว่าไม่มีใครรัก ไม่มีใครเชื่อถือ ถูกบังคับควบคุมอย่างเข้มงวด หรือถูกปลดปล่อยโดย恣意妄为 เขายังคงพัฒนาความรู้สึกหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจผู้ใดไม่รักใครอย่างแท้จริง หรือไม่เชื่อใจใครและอาจจะเก็บซ่อนความรู้สึกทางลบต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ลึก ๆ ความระแวงย่อมเป็นอุปสรรคขัดขวางการทุ่มเทตนเองให้กับการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถดังนั้นเราควรขัดความระแวงออกไป และพัฒนาความไว้วางใจซึ่งกันและกันให้มากที่สุด

2. ความอดทน (Endurance) ในการทำงานร่วมกันนั้น ความอดทนเป็นคุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้ประสบการณ์ทีมงานให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ ทั้งนี้ เราอยู่บนทราบดีว่าทีมงานนั้น ประกอบด้วยคนหลายคนที่มีความแตกต่างกันทางด้านต่าง ๆ บางครั้ง ก่อให้เกิดปัญหาอันจะก่อให้เกิดความไม่ร่วมมือกัน ดังนั้นจึงต้องมีความอดทนอดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น หรืออดทนต่ออุปสรรคหรือความยากลำบากต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการทำงาน และใช้ความอดทนช่วยกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ในที่สุด

3. ความมีเหตุผลและความถูกต้อง (Accountability and Accuracy) ในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ถ้าปราศจากหลักการ เหตุผล และความถูกต้องแล้ว ย่อมสร้างความระสำราษาย ความวุ่นวาย ความหวาดระแวง การแก่งแย่งเบ่งชิงเด่นชัดกันและกัน หรือการแสดงออกถึงการเล่นพรrokเล่นพวก ความอยุติธรรม การเลือกที่รักมักที่ชัง ซึ่งเป็นพฤติกรรมบ่อนทำลายความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของทีมงาน ดังนั้นสมาชิกทุกคนในทีมงานจึงจำเป็นต้องตระหนักรถึงหลักการ เหตุผลและความถูกต้อง เที่ยงตรง รวมทั้งความจริงแท้จริงใจที่มีต่อการทำงานร่วมกัน ไม่ปล่อยให้ความถูกใจมาเมื่อทิพลเห็นความถูกต้อง จนกระทั่งบิดเบือนความไม่ถูกต้องให้เป็นความถูกต้อง จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อทีมงานและเป็นความเสียหายระยะยาวด้วย

4. การบริหารจัดการ (Management) การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การบริหารนโยบายที่ชัดเจน เป็นจริง เป็นไปได้และปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม บริหารคน นั่นคือ จัดคนให้เข้าทำงานหน้าที่ต่าง ๆ ตามความรู้สึกความสามารถอย่างแท้จริง มิใช่จัดคนที่ฉันชอบให้ไปทำงานต่าง ๆ เพราะเห็นแก่พรrok พวก หรือเลือกคนทำงานโดยใช้คุณสมบัติอื่น ๆ ที่มิใช่ความรู้ความสามารถที่จะทำงาน การบริหารคน ประการหลังเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการแตกสลายของทีมงาน รวมทั้งสร้างความแตกแยก ร้าว ran ใจ ของสมาชิกในทีมงานอยู่เสมอ นอกจากการบริหารนโยบายและบริหารคนแล้ว ยังต้องบริหารเงินด้วย การจัดสรรงบประมาณ หรือเงินค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมสมต่อการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีคุณภาพ หรือสนับสนุนการทำงานของทีมงาน รวมไปถึงการบริหารกระบวนการทำงาน หรือจัดสรรเครื่องใช้เครื่องมืออุปกรณ์ หรือสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และอีกหน่วยต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

5. ความเต็มใจ (Willingness) 在การทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ถ้าสมาชิกในทีมถูกบังคับให้เข้ามาทำงานในทีม หรือไม่มีความเต็มใจที่จะเสียสละ หรือทุ่มเทความรู้ความสามารถ กำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ หรือจิตใจที่จะมุ่งมั่นช่วยเหลือ และ

สนับสนุนให้ทีมงานสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์แล้วทีมงานก็จะไปไม่รอด ดังนั้นความเต็มใจของสมาชิกในทีมที่จะเข้ามาร่วมงานจึงเป็นคุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะผูกพันทีมงานเอาไว้ได้มีระดับก็จะหาโอกาสแยกตัวออกไปตามลำพังได้่าย

6. การแนะนำ (Orientation) การทำงานร่วมกันเป็นทีมมักจะเกิดปัญหาบุ่งยากอันเนื่องมาจากการสมาชิกแต่ละคนอาจจะมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในวัตถุประสงค์ของการทำงานในปัจจุบันที่ต้องการให้เกิดในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคนในเนื้อหาของงานหรือในกระบวนการการทำงาน ดังนั้นเพื่อขัดปัญหาและอุปสรรคของการทำงานอันเกิดจากการเข้าใจไม่ตรงกันดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการให้คำแนะนำให้ความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้น ที่เรียกว่า “การปฐมนิเทศ” ให้แก่สมาชิกทุกคนในทีมงาน ได้เข้าใจอย่างกระจั่งแจ้งในปัจจุบันที่ต้องการว่างานที่จะทำนั้นคืออะไร ผู้ใดมีหน้าที่อะไรบ้าง ต้องการใช้คนมากน้อยแค่ไหน ใช้งบประมาณเท่าไรและแล้วเสร็จเมื่อไร รวมทั้งเหตุผลต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานในการทำงาน

7. การยอมรับนับถือ (Respect) และความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) ในการทำงานร่วมกันเป็นทีมนั้น สมาชิกแต่ละคนในทีมย่อมมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันกล่าวคือ มีหัวหน้า และลูกทีม การยอมรับนับถือและการเคารพในสิทธิอันพึงมีพึงได้ของกันและกันไม่ล่วงละเมิดสิทธิหรือก้าวเข้าไปในสิ่งที่ของกันและกัน หรือการไม่กล่าวว่าจากให้รายป้ายสี โจนตีวิพากษ์วิจารณ์ คุกคามหรือเยียดหยามกันและกันทั้งต่อหน้าและลับหลังแต่ทว่ามีธุรสวัสดิ์ พูดความจริงรักษาคำพูด มีสิจว่าจะและรับผิดชอบในคำพูดที่ได้กล่าวไว้ต่อไป ย้อมเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมความรู้สึกยกย่องให้เกียรติซึ่งกันและกันในบรรดาสมาชิกทีมงาน ทั้งที่เป็นผู้อาวุโสและด้อยอาวุโส

8. ความรู้ (Knowledge) และความชำนาญ (Keen) ในการเลือกสมาชิกผู้มาปฏิบัติในทีมนั้นย่อมเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความพิเศษควบคู่กับพร่องน้อยหรือไม่มีเลย ไม่ต้องเสียเวลาสอนงาน ฝึกงานหรือจำเป็นต้องควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด แต่ถึงกระนั้นก็ตามก็ยังต้องมีการพัฒนาการทำงานอย่างสม่ำเสมอด้วยการฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีอยู่เสมอ

9. เชาว์ปัญญา (Intelligence) สมรรถภาพทางสมองหรือชาว์ปัญญา เป็นคุณสมบัติสำคัญที่แสดงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานที่จะช่วยเอื้ออำนวยการพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของสมาชิกแต่ละคน ดังนั้นผู้เป็นหัวหน้าทีมจึงควรสังเกตว่าสมาชิกแต่ละคนนั้นคนใดมีความสามารถ

เคลื่อนยุคล่าดบ้าง และเปิดโอกาสให้เข้าแสดงออกมาและพัฒนาเข้าตามสมควรแก่อัตภาพ และไม่สมควรที่จะตัดสินคุณภาพของคนตามวุฒิการศึกษาเสมอไป

10. ความเมตตากรุณา (Nuturance) หลักธรรมที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน หรือการมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขนั้น คือ พระมหาธรรมชั่งประกอบด้วย เมตตากรุณา มุทิตาอุเบกษา

11. ความอ่อนน้อมถ่อมตน (Generosity) บุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูง แต่อ่อนน้อมถ่อมตน สุภาพเรียบร้อย เปรียบเสมือนดันไม้ที่มีลูกคอกมักจะโน้มกึ่งลงส่วนบุคคลไม่ค่อยจะรู้จะไวมากนักแต่ขอบคุณโน้มใจอวบก็เปรียบเสมือนยอดไฟที่สูง โง่เงี้ยนมาแต่ไม่มีเมล็ดพืชที่จะให้ประโยชน์ ดังนั้นในการทำงานร่วมกันนั้นก็ควรจะร่วมมือกันอย่างแท้จริงไม่อวดอ้างสรรพคุณของตนเอง ยกตนขึ้นท่านหรือขึ้นปูดูกองผู้อื่น จะไม่มีผู้ใดอยากจะร่วมมือด้วย เพราะเขาจะรู้สึกว่าไม่ใช่ต้องทำงานกับคนประเภทนี้

สุรศิทธิ์ เหมดศิลป (2540 : 23) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ทำให้ความร่วมแรงร่วมใจเกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย เป้าประสงค์ที่ได้กำหนดชื่น ให้ความเคารพยำเกรงหัวหน้าที่มีเป้าประสงค์ของที่มีต้องมาก่อนเป้าประสงค์ของส่วนบุคคล สร้างบรรยายกาศของการทำงานร่วมกันและการติดต่อสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ การศึกษาแลกเปลี่ยนชี้กันและกันในหมู่สมาชิกจะช่วยเสริมให้สมาชิกมีความก้าวหน้ามากขึ้น เน้นที่ผลลัพธ์ มีปณิธานร่วมกัน มีมาตรฐานของความเป็นเลิศและการได้รับการสนับสนุนจากภายนอก

โฉมยง โต๊ะทอง (2540 : 30 – 31) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจ ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ คือ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีทักษะในงานที่ทำ มีความเชื่อถือกัน มีพันธสัญญา มีการสื่อสารทั่วถึง มีทักษะในการสร้างข้อตกลง มีการสนับสนุนทั้งภายในและภายนอก

อนันต์ ฉัตรศรัทธา (2541 : 48 – 89) กล่าวถึง ความร่วมแรงร่วมใจที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีลักษณะดังนี้ มีเป้าหมายที่ชัดเจน สมาชิกทุกคนเข้าใจและยอมรับในเป้าหมายของที่มีบรรยายกาศ ที่เป็นกันเอง มีการสื่อสารแบบเปิด สมาชิกทุกคนต่างสนับสนุนและช่วยเหลือกันมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ

ไพบูลย์ วงศ์โภควัฒนา (2541 : 79 – 80) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของความร่วมแรงร่วมใจหรือ 3 H ดังนี้

1. มีความรู้สึกเป็นทีม(เดียวกัน) (Feel Like a Team หรือ Heart) เป็นการทำงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน มีจิตใจที่ผูกพันกัน อภัยให้กัน เข้าใจกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน

2. คิดเป็นทีม (Think Like a Team หรือ Head) เป็นการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยเฉพาะผู้นำหรือหัวหน้าที่ต้องเปิดกว้างและกระตุ้นให้สมาชิกทีมแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ แล้ววิเคราะห์พิจารณาความเห็นต่าง ๆ นั้นร่วมกัน สรุปความคิดเห็นต่าง ๆ ร่วมกัน เห็นพ้องต้องกันอย่างจริงใจ อย่างเข้าใจ อย่างสมัครใจร่วมกัน

3. ทำเป็นทีม (Work Like a Team หรือ Hand) เป็นการปฏิบัติหรือใช้ตามที่สรุปความเห็นด้วยกัน สิ่งใดยังไม่ได้ทำแต่ต้องทำตามข้อกำหนดที่มีในมาตรฐานกีต้องไปทำเพิ่มนั่นก็คือ ทุกคนในองค์กรต้องทำตามที่เขียน หรือในกรณีที่ผู้ใด หรือกลุ่มนบุคคลใดได้รับมอบหมายให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ไปทำตามที่ได้รับมอบหมายหรือตกลงกันไว้โดยไม่ละเลยหรือไม่รับผิดชอบ

ยงยุทธ เกษ斯การ (2541 : 165 – 166) กล่าวถึง ลักษณะของความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ความมีลักษณะดังนี้

1. มีการกำหนดเป้าหมาย ชุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานที่ชัดเจน

2. สมาชิกทุกคนของทีมงานรับรู้นโยบาย ชุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ในการทำงาน

3. สมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับงานของตนอย่างมากที่สุด

4. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกต้องมีความชัดเจนและเข้าใจตรงกัน

5. การสื่อสารเป็นแบบเปิด

6. มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

7. การแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะมีสาเหตุมาจากอะไรก็ตาม จะต้องคำนึงถึงความพอใจของทุกฝ่ายเป็นสำคัญ

8. ต้องมีความเชื่อใจและไว้วางใจซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกของทีม และสมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความจริงใจและความซื่อสัตย์ต่อหน่วยงาน

พงษ์พันธ์ พงษ์ไสภา (2542 : 10 – 12) ได้กล่าวถึง ลักษณะของความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. สมาชิกในทีมมีเป้าหมายร่วมเป็นหนึ่งเดียวกัน
  2. มีการกำหนดบทบาท มอบหมายหน้าที่ตลอดจนถึงความรับผิดชอบของสมาชิกไว้ชัดแจ้ง
  3. บรรยายกาศในการทำงานมีลักษณะเป็นกันเอง
  4. สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ
  5. ทีมงานพยายามส่งเสริมให้สมาชิกมีความคิดสร้างสรรค์และเป็นประชารัฐ
  6. มีการประชุมพิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ
  7. มุ่งประโภชน์ของทีมเป็นหลัก
  8. สมาชิกมีความไว้วางใจและบริสุทธิ์ใจต่อกัน
  9. ร่วมมือกันหาทางแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา
  10. การตัดสินใจของทีมงานถือว่าสมาชิกทุกคนต้องร่วมกัน
  11. สมาชิกทุกคนพอใจที่ได้ทำงานร่วมทีมกัน
- เนوارัตน์ แย้มแสงสังข์ (2542 : 118) กล่าวถึง การทำงานด้วยความร่วมแรงร่วมใจที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีลักษณะดังนี้
1. สมาชิกมีความเข้าใจบทบาทของแต่ละคนในกลุ่ม
  2. สมาชิกมีการติดต่อสื่อสารอย่างทั่วถึงกัน
  3. สมาชิกมีความเคราะฟในหน้าที่ของแต่ละคน
  4. สมาชิกทุกคนต่างสนับสนุนและช่วยเหลือกันและกัน ช่วยคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้งานของทีมบรรลุเป้าหมาย
  5. ความขัดแย้งจะมีได้เฉพาะเรื่องงาน ไม่มีเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง
  6. บรรยายกาศทำงานของทีมไม่ตึงเครียด
  7. คำนึงผลประโยชน์ของทีมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

พวงรัตน์ เกษรแพทย์ (2543 : 202 – 214) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของความร่วมแรงร่วมใจ มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. มีวัตถุประสงค์ของการทำงานที่ชัดเจน
2. การเปิดเผยและเชิญหน้า
3. การช่วยเหลือสนับสนุนและความไว้วางใจ
4. ความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยทีมงานจะร่วมมือกันในการทำงานและมีวิธีใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์
5. มีวิธีการทำงานที่เชื่อถือได้
6. มีการตรวจสอบติดตามผลงานเป็นประจำ
7. การพัฒนาตนเอง โดยมีการส่งเสริมให้ทีมงานพัฒนาตนเอง
8. มีความสามัคคี ความสัมพันธ์กับกลุ่มทีมงานเป็นไปด้วยดี
9. มีการสื่อสารที่ดี
10. ความยืดหยุ่นเพื่อลดบรรยายกาศของความเคร่งเครียดในการทำงานร่วมกัน

แม็คเกรเกอร์ (McGregor, 1960 : 231 – 235) กล่าวว่า บุคคลที่มีลักษณะของความร่วมแรงร่วมใจ คือ

1. มีบรรยายกาศของการทำงานที่ไม่เคร่งเครียด ไม่เป็นทางการ
2. มีการอภิปรายกันอย่างเปิดเผยในการร่วมกันทำงาน
3. งานหรือวัตถุประสงค์ของกลุ่มทุกคนมีความเข้าใจและยอมรับ
4. สมาชิกในกลุ่มยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน
5. จะมีการขัดแย้งแต่จะใช้ความพยายามแก้ปัญหาในทีม
6. มีการตัดสินใจโดยความเห็นร่วมกันเป็นส่วนใหญ่
7. การวิจารณ์เป็นไปอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา
8. ทุกคนมีอิสรภาพในการแสดงความคิด ความรู้สึกในการแก้ปัญหา
9. เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะได้รับความร่วมมือ
10. ประธานจะไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวเหนือสมาชิกในกลุ่มและภาวะผู้นำจะเปลี่ยนไปทุกขณะ

11. กลุ่มนี้มีอิสระภาพในการทำงานและมีการตรวจสอบผลงาน
วูดค็อก (Woodcock, 1989 : 75) กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจ
ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 11 ประการคือ

1. บทบาทที่สมดุล
2. วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน
3. ความเปิดเผยต่อ กันและการเชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหา
4. การสนับสนุนและการไว้วางใจต่อ กัน
5. ความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์
6. กระบวนการทำงานที่ถูกต้องเหมาะสม
7. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม
8. การตรวจสอบทบทวนผลงานและวิธีการทำงาน
9. การพัฒนาตน
10. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเป็นไปด้วยดี
11. การสื่อสารที่ดี

เบลล์ (Bell, 1992 : 44 – 46) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ ความร่วมแรง
ร่วมใจซึ่งจะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิผลนั้น ต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
2. มีจุดประสงค์ของการทำงานร่วมกัน
3. มีความเห็นพ้องกันในกระบวนการทำงาน
4. มีข้อผูกพันร่วมกัน
5. การพิจารณาข้อโต้แย้งจะต้องแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย

哈าร์วี และ โอดรีเลต (Harvey and Drolet, 1994 : 11 – 12) กล่าวถึง ความ
ร่วมแรงร่วมใจที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ จะมีลักษณะดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของการทำงาน ประกอบด้วย มีหลักการในการ
ทำงานที่ชัดเจน มีการแบ่งภาระงานเพื่อร่วมกันทำ และกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าจะสามารถทำให้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ได้

2. ด้านส่วนประกอบของทีม ประกอบด้วย มีการกำหนดตำแหน่งของ
สมาชิก มีการแสดงความช่วยเหลือในระหว่างบุคคล และมีบทบาทที่เหมาะสม

3. ด้านการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ประกอบด้วย มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีมนุษยสัมพันธ์ต่อกัน มีการเปิดเผยและเพชญความขัดแย้ง มีการให้ข้อมูลที่เพียงพอ มีการรับฟัง และแสดงความคิดเห็นในระดับสูง การรักษาระดับของความคับข้องใจ การแก้ไขข้อบกพร่องและการขานรับการเปลี่ยนแปลง

4. ด้านโครงสร้างและสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ความเข้าใจที่ชัดเจนในโครงสร้าง ของกลุ่ม การดำเนินรักษาภารกิจ และการได้รับการสนับสนุนจากภายนอก

รอบบินส์ และ เคาว์เตอร์ (Robbins and Coulter, 1999 : 468 – 471) กล่าวว่า ลักษณะของความร่วมแรงร่วมใจที่มีประสิทธิผล จะมีลักษณะเบื้องต้น ดังนี้

1. มีเป้าหมายที่ชัดเจน
2. มีความสำนัญและพำน
3. มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
4. มีความผูกพันร่วมกัน
5. การสื่อสารที่ดี
6. มีการพัฒนาทักษะในการทำงาน
7. มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม
8. มีการสนับสนุนทั้งภายในและภายนอก

จากแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมแรงร่วมใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความร่วมแรงร่วมใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อคุณลักษณะการบริการที่ดีของบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น สะดวกสบาย ลดความขัดแย้งกันในกลุ่ม ไว้วางใจซึ่งกันและกันและร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กรหรือหน่วยงานให้ประสบความสำเร็จ

2.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ความเป็นมาและการกิจของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (Office of the Welfare Promotion Commission for Teachers and Education Personnel) หรือมีชื่อย่อว่า “สำนักงานคณะกรรมการ สกสค.” ตั้งขึ้นตามบทบัญญัติ มาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 52 ก ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2546)

เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2546 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติครุ พ.ศ. 2488 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งปฏิบัติภารกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกือกุลอื่น และความมั่นคงของผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาฯ มีสถานภาพและองค์ประกอบโดยสรุป 2 ประการ คือ

- สำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาฯ เป็นหน่วยงานของรัฐประเภทที่ 3 เรียกว่า องค์กรมหาชน หรือ องค์กรในกำกับของรัฐ จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ และพระราชบัญญัติฯ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. 2542 สถานภาพของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาฯ แห่งพระราชบัญญัติและวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ดังนี้ สถานภาพของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาฯ จึงเป็นพนักงานองค์กรของรัฐ

- สำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาฯ เป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชนหรือกฎหมายเอกชน การเป็นนิติบุคคลทางกฎหมายมหาชน ทำให้องค์กรมหาชนมีอำนาจพิเศษบางประการ เช่น นิติกรรมขององค์กรนี้ต่อบุคคลภายนอกเป็นนิติกรรมทางการปกครองประเภทหนึ่ง การใช้อำนาจมหาชนเพื่อปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายใต้ขอบเขตของคำพิพากษา การออกกฎหมายทั่วไปเพื่อใช้กับบุคคลการและผู้ใช้บริการขององค์กรมหาชน การมีอำนาจเจนคืนอสังหาริมทรัพย์ บุคลากรเป็นบุคคลทางกฎหมายมหาชน งานโยธาต่างๆ เป็นงานโยธาสารานะ ทรัพย์สินเป็นทรัพย์สินสารานะ

อ่านใจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาฯ

สำนักงานคณะกรรมการ ศาสนาฯ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครุและบุคคลทางการศึกษามอบหมาย

- ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมอื่นที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครุและบุคคลทางการศึกษามอบหมาย

- จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานเสนอต่อกิจกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครุและบุคคลทางการศึกษา นอกจากอำนาจและหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครุ และบุคคลทางการศึกษามีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายใต้ขอบเขตดุลประสงค์ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

- 1) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองในทรัพย์สินหรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับ ทรัพย์สิน ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- 2) ทำนิติกรรมสัญญาหรือข้อตกลงใด ๆ
- 3) ร่วมลงทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 4) ยื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5) สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
  - สำนักงานคณะกรรมการ ศกศ. มีอำนาจหน้าที่สำคัญตามข้อ 1) ในการรับผิดชอบการ ดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (คณะกรรมการ ศกศ.) ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้
    1. ดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น และความมั่นคงของผู้ ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา
    2. ส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และพัฒนาศรีรัตน์ของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา
    3. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาได้รับ สวัสดิการต่างๆ ตามสมควร
    4. ให้ความเห็น คำปรึกษา และคำแนะนำในเรื่องการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิ ประโยชน์และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาแก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
    5. ดำเนินงานและบริหารจัดการองค์การจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงาน คณะกรรมการ ศกศ.
    6. ออกข้อบังคับและหลักเกณฑ์ในการดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ศกศ.
    7. แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการ หรือมอบหมายให้คณะกรรมการ ศกศ. เพื่อกระทำการใดๆ แทน
    8. สรุหาระและแต่งตั้งเลขานุการคณะกรรมการ ศกศ.

**9. ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงานคณะกรรมการ
สกสค.**

โครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.

สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. แบ่งโครงสร้างการบริหารงานตามข้อบังคับ
คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่าด้วย การบริหาร
สำนักงาน พ.ศ. 2551 (สำนักงานคณะกรรมการ สกสค., 2551) โดยส่วนงานและอำนาจหน้าที่ในแต่ละ
ส่วนงาน ดังนี้

1. หน่วยตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) การตรวจสอบบัญชี การควบคุมภายในทางบัญชี การสอบทานและประเมินผลการ
ควบคุมภายในสำหรับการปฏิบัติงานทุกด้านและทุกรอบ การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้
เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2) การรายงานผลการตรวจสอบ การให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ประเมินผล ข้อเสนอแนะ
คำปรึกษา โดยเฉพาะการรายงานเกี่ยวกับความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในทั้ง
ทางบัญชี การเงิน และการปฏิบัติงาน

3) การประเมินการบริหารความเสี่ยง การควบคุม การกำกับดูแลเพื่อเพิ่มคุณค่าและ
ปรับปรุงการดำเนินงาน

4) การประเมินความเพียงพอของมาตรการควบคุมภายในที่ฝ่ายบริหารกำหนดเพื่อ
ป้องกันหรือลดโอกาสการทุจริต

5) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ^{หมายเหตุ}
มอบหมาย

2. สำนักอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) งานอำนวยการ งานเลขานุการ งานจัดระบบการอำนวยการ และการประสานงานของ
สำนักงาน

2) การประชุมคณะกรรมการ

3) งานวิเทศสัมพันธ์ และกิจกรรมต่างประเทศ

4) การเงินการบัญชี

5) การพัสดุ และสินทรัพย์

- 6) การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
- 7) การประสานงานกับสำนักงาน ศกสค. จังหวัด
- 8) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ และพดุงเกียรติ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา
- 2) การจัดทำและพัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์
- 3) การจัดทำแผนงานงบประมาณ
- 4) การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน
- 5) การพัฒนาระบบทekโนโลยีสารสนเทศ
- 6) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการสรรหาและการประชุมคณะกรรมการบริหารงานบุคคล
- 2) วางแผนอัตรากำลังของส่วนงานต่าง ๆ
- 3) การกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะประจำตำแหน่ง อื่น และเงินสวัสดิการพนักงานเข้าหน้าที่
- 4) การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้งพนักงานเข้าหน้าที่
- 5) การจัดทำทะเบียนประวัติพนักงานเข้าหน้าที่
- 6) การล่าศึกษาต่อ และการพัฒนาบุคลากร
- 7) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5. สำนักสวัสดิการครู มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมการจัดสวัสดิการ การพัฒนาระบบการจัดและส่งเสริม การจัดสวัสดิการ
- 2) การบริการที่พัก

- 3) การส่งเสริมสุขภาพ การดูแลรักษาและป้องกันโรค
- 4) การจัดตั้งและพัฒนาองค์กรและมนุษย์
- 5) การส่งเสริมความสามัคคี ยกย่องเชิดชูเกียรติและผดุงเกียรติ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา
- 6) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
6. สำนักสวัสดิภาพครู มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- 1) กิจการ ช.พ.ค. และ ช.พ.ส.
  - 2) การเงิน การบัญชีและสินทรัพย์ของกิจการ ช.พ.ค. และ ช.พ.ส.
  - 3) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
7. สำนักกฎหมายและคุ้มครองสิทธิครู มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- 1) งานกฎหมายและระเบียบ งานนิติกรรม สัญญา และบรรณาคดี
  - 2) การพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา
  - 3) วินัย การรักษาวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์
  - 4) การสรหาและการประชุมคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์
  - 5) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
8. สำนักงาน สกสค.จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- 1) งานอำนวยการและงานเลขานุการ
  - 2) งานคณะกรรมการจังหวัด งานโครงการพัฒนาชีวิตผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาและประสานงานทั่วไป
  - 3) การประชาสัมพันธ์ งานงบประมาณ การเงิน การบัญชี การพัสดุ อาคาร สถานที่และยานพาหนะ
  - 4) การส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ คุ้มครองสิทธิครู งานมนุษย์และกองทุน

5) การส่งเสริมความสามัคคี และยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

6) การส่งเสริมสุขภาพผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

7) งาน ช.พ.ค. - ช.พ.ส.

8) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

9) การปฏิบัติการร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ

มอบหมาย

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีส่วนงานที่จัดระบบบริหารจัดการ ในรูปแบบพิเศษในกำกับของสำนักงานดังนี้

1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตครู มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) การแก้ไขปัญหาหนี้สินผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้าน

การศึกษา

2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้าน

การศึกษา

3) การส่งเสริมและสนับสนุน โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูและผู้ปฏิบัติงานด้าน

การศึกษา

4) การศึกษาวิจัย ติดตาม และประเมินผลการแก้ไขปัญหานี้สินผู้ประกอบวิชาชีพ

ทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา และโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

5) การดำเนินการเพื่อจัดหารายได้สนับสนุนกิจกรรมของสำนักงาน

6) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. สำนักส่งเสริมการลงทุนและบริหารสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) การวางแผนการพัฒนาและการจัดการลงทุน

2) การบริหารจัดการผลประโยชน์

3) การบริหารจัดการกองทุน

4) การส่งเสริมการลงทุน และการประสานงานกับหน่วยการลงทุนอื่น

5) การประเมินและจัดการความเสี่ยง
 6) การปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. องค์การท้าของ สกสค. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- 1) การจัดทำผลประโยชน์ให้แก่สำนักงานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสวัสดิการและสวัสดิภาพครู
  - 2) การบริการ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการจัดระบบการศึกษาของชาติในด้านต่างๆ ดังนี้
    - ก. งานการพิมพ์ หนังสือเรียน และเอกสารทางการศึกษา
    - ข. งานการผลิตอุปกรณ์การศึกษา
    - ค. งานการค้าเพื่ोอำนวยความสะดวกในการจัดหาเครื่องเขียน แบบเรียนและอุปกรณ์การศึกษา
    - ง. งานบริการธุรกิจทางการศึกษา
  - 3) การส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
  - 4) การปฏิบัติการร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

การบริหารงานในสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.

พระราชบัญญัติสภารถและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 กำหนดให้มีคณะกรรมการ สกสค. อำนาจที่บูริหารงานสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา
2. ส่งเสริมความสามัคคีและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของกระทรวง ในเรื่องสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์การศึกษาและเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพและผู้ดูแลเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

คณะกรรมการ ศกสค. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

1. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน

2. กรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการสภากาชาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการครุภัณฑ์และเลขาธิการคณะกรรมการการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน สามคน ซึ่งคณะกรรมการต้องแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงในด้านสวัสดิการสังคม บริหารธุรกิจ และกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน

4. กรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจำนวนสิบสองคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่มาจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานบันอาชีวศึกษา สถานศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ศกสค. เป็นกรรมการและเลขานุการ

ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการ ศกสค. มีเลขาธิการคณะกรรมการ ศกสค. ทำหน้าที่บริหาร กิจการของสำนักงาน ศกสค. ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ และประกาศของคณะกรรมการ ศกสค. รวมทั้งดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ศกสค. มอบหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกด้าน ยกเว้น ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ ศกสค.

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการ ศกสค. เป็นองค์กรในกำกับของ กระทรวงศึกษาธิการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีบทบาทภารกิจหลักที่จะต้องดำเนินการจำนวน 4 ภารกิจสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การส่งเสริมความสามัคคีและผู้ดูแลเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพและผู้ดูแลเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (พ.ศ. 2555 – 2558)

ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับสวัสดิการ สวัสดิภาพที่เหมาะสม เป็นระบบและต่อเนื่อง เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข มีขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงาน สร้างผลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างทรัพยากรมนุษย์ที่ดี มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

อุดมการณ์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา “มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพชีวิตครู เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน”

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรชั้นนำในการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพ อย่างทั่วถึง เพื่อคุณภาพชีวิตของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

พันธกิจ

1. จัดสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกือกุลอื่น และส่งเสริมความมั่นคงแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ส่งเสริมความสามัคคี ยกย่องเชิดชูและคุณเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพและคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในเรื่องสื່อการเรียนการสอนและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับสวัสดิการ สวัสดิภาพ และสิทธิประโยชน์เกือกุลอื่น และมีความมั่นคงในการประกอบวิชาชีพ
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการยกย่อง เชิดชู ผดุงเกียรติ และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพ สวัสดิการ สวัสดิภาพ และสิทธิประโยชน์เกือกภูมิอื่น
4. สื่อทางการศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐานและทันต่อการเปลี่ยนแปลง
5. การบริหารจัดการองค์กร ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพ และสิทธิประโยชน์เกือกภูมิอื่น อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

มาตรการ

1. จัดและส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ ตามลักษณะและความต้องการอย่างทั่วถึง
2. จัดและสนับสนุนการบริการด้านสุขภาพให้ทั่วถึงและครอบคลุมทุกพื้นที่
3. พัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดและให้บริการด้านที่พัก และขยายการบริการสู่ภูมิภาคให้เพียงพอต่อความต้องการ
4. ยกระดับการบริการด้านสวัสดิภาพ ช.พ.ก. และ ช.พ.ส. รวมทั้งสิทธิประโยชน์เกือกภูมิอื่นแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความมั่นคงและพัฒนาคุณภาพชีวิต

มาตรการ

1. พัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษาและให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. พัฒนาระบบการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. ปลูกฝังค่านิยมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพยั่งยืน
4. สนับสนุนกิจกรรมในการลดภาระหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและสร้างความสามัคคี ผดุงเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา และการดำรงตนอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

มาตรการ

1. ดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. สร้างเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของ
วิชาชีพ

3. รณรงค์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีกิจกรรมเพื่อสังคม และสร้างภาพลักษณ์ที่ดี
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนา
คุณภาพ การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น

มาตรการ

1. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยที่สอดคล้องกับการกิจขององค์กร เพื่อนำไปพัฒนางานขององค์กร
2. สนับสนุนให้มีงานวิจัยด้านการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพ ผดุงเกียรติและสิทธิประโยชน์
เกื้อกูลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กร
3. แสวงหาความร่วมมือในการส่งเสริมงานวิจัยที่สอดคล้องกับการกิจขององค์กรและ
เผยแพร่ผลงานวิจัยแก่สาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พลิต พัฒนาสื่อทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสนับสนุนการ
ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรการ

1. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรและทรัพยากรในการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ
สนับสนุนการจัดการศึกษา
2. เร่งขยายตลาด เพื่อเพิ่มฐานลูกค้าให้มากขึ้น
3. พัฒนา สนับสนุนระบบเทคโนโลยีเพื่อจัดการศึกษาและแหล่งเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของ
องค์กร

มาตรการ

1. ปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ให้สอดคล้องทันต่อ
การเปลี่ยนแปลง
2. พัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์โดยเชื่อมโยงทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคผ่านสื่อต่างๆ
ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกพื้นที่

3. พัฒนาระบบทекโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาระบบงบประมาณ การเงิน การพัสดุ และการตรวจสอบภายใน ให้มีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาระบบการจัดการความรู้ เพื่อการพัฒนาบุคลากร
6. สร้างประสิทธิภาพการบริหารงานองค์กร
7. การกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ
8. ส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
9. พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลทั้งระบบ
10. จัดทำระบบและดำเนินการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลมาใช้ในการพัฒนางานและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ดี

2.3.1 งานวิจัยในประเทศไทย

จากการศึกษาค้นคว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยตรง จึงได้นำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านบริการต่าง ๆ ที่ใกล้เคียง เพื่อนำมาใช้สำหรับการอภิปรายผลในงานวิจัยครั้งนี้

สุภาวดี ศรพรหม (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการเป็นนักบริการที่ดีของพนักงานธนกรประจำนาครา พ布ว่า คุณลักษณะการเป็นนักบริการที่ดีของพนักงานธนกรประจำนาครา โดยรวม และพนักงานธนกรที่จบสาขาวิชาศึกษาธุรกิจ มีค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 29.3%, 28.8% ของความแปรปรวนทั้งหมดตามลำดับ มีจำนวน 4 องค์ประกอบคือ ความมั่นคงทางอารมณ์ จิตสำนึกในการบริการ มุขยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบและคุณลักษณะการเป็นนักบริการที่ดีของพนักงานธนกรที่ไม่ได้จบสาขาวิชาศึกษาธุรกิจ มีค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 35.0% ของความแปรปรวนทั้งหมด มีจำนวน 5 องค์ประกอบ คือความมั่นคงทางอารมณ์ จิตสำนึกในการบริการ มุขยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความอาใจใส่

กมครัตน์ ทองสว่าง (2546 : 82 – 83) ศึกษาปัจจัยทางชีวสังคม และจิตลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของพยาบาล โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร พบว่าแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อการทำงาน ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง สามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานของพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ประชุม ประทีปะเสน (2546 : 88) ศึกษาปัจจัยทางชีวสังคม และจิตลักษณะบางประการกับผลการปฏิบัติงานของพนักงาน โรงพยาบาลอุตสาหกรรม พบว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ และทัศนคติในการทำงาน สามารถร่วมกันทำนายผลการปฏิบัติงานของพนักงาน จากการประเมินตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อิสเรีย สมณี (2546 : 111) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของตำรวจท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงานของตำรวจท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกพงศ์ ตันทนนิส (2547 : 64) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของพนักงาน บริษัทไทย เค เค อุตสาหกรรม จำกัด พบว่า ปัจจัยมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับในทิศทางบวกกับการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุทุมพร สุราฤทธิ์ (2547 : 78 – 79) ศึกษาปัจจัยด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านบริการของพนักงานให้บริการทางโทรศัพท์ พบว่า เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจในตน การสนับสนุนทางสังคม การรับรู้บรรยายอาศัยองค์การ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการทำงานด้านการบริการของพนักงานให้บริการทางโทรศัพท์ทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยพนักงานที่มีอายุการทำงานน้อยจะมีการรับรู้บรรยายองค์การสูง และมีเจตคติต่อการทำงานด้านบริการสูง

2.3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

วาลารี และคณะ (อุทุมพร สุราฤทธิ์, 2547 : 11 ; อ้างอิงจาก Valarie A. & other, 1990) ศึกษาคุณภาพของการบริการ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของลูกค้าคือ การใช้เวลา ติดต่อสื่อสาร ประสบการณ์ในอดีต และมิติที่เป็นผู้แทนในการประเมินที่จะนำไปสู่คุณภาพของการบริการ ได้แก่ การตอบสนองต่อลูกค้า ความชำนาญในงาน ความน่าเชื่อถือ การเข้าถึงในงานบริการ การติดต่อสื่อสาร และการสร้างความเข้าใจให้กับลูกค้า

หยา오 ยี ฟู และซา拉 (Yao – Yi Fu and Sara C. Parks, 2001 : Abstract) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการในกิจกรรม และความจริงรักภักดีของผู้สูงอายุที่เป็นลูกค้า พบว่า ผู้สูงอายุชอบลักษณะการบริการที่เป็นมิตร และการให้ความเอาใจใส่เฉพาะตัว ซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ เพราะการให้บริการลักษณะนี้ทำให้กระดับการบริการให้มีคุณภาพ ตลอดจนทำให้ลูกค้าเพิ่มขึ้นอีกด้วย

หวัง ยูชэн และโถมีส (Wang Youcheng and Thomas E. Pearson, 2002 : Abstract) ศึกษาการประเมินคุณภาพการบริการของโรงแรมในประเทศจีน พบว่า ลักษณะการบริการของแขกต้อนรับ แผนกแม่บ้าน และแผนกอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ ความเป็นมิตรไม่ตรี และความเต็มใจที่จะให้บริการ ส่วนในด้านภาษาลูกค้ามีความพอใจอยู่ที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและในต่างประเทศ พบว่า การบริการที่ดีมีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ ซึ่งจะต้องสร้างความประทับใจและความพึงพอใจต่อผู้ใช้บริการให้มากที่สุด ลิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นในแต่ละบุคคล ได้นั้นขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ทักษะ และการสั่งสมประสบการณ์จนเกิดเป็นความชำนาญ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเลือกตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ มาเป็นตัวแปรที่ใช้ ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อการบริการที่ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

- 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

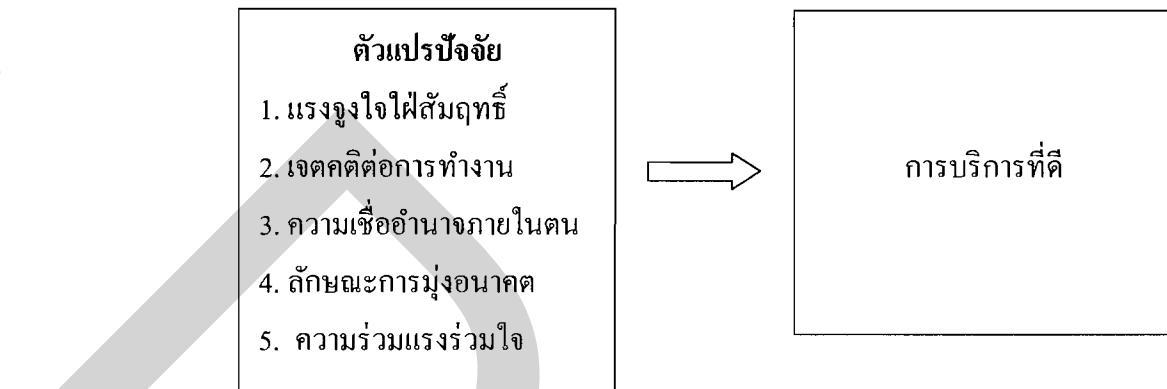
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ดี (สุภารดี ศรพรหม, 2541) (วีระพงษ์ เนติมจรรัตน์, 2542) (วิยะดา วรชานานันท์, 2546), (อุทุมพร สุราฤทธิ์, 2547) ผู้วิจัยพบว่ามีตัวแปรหลายประการที่สามารถส่งผลต่อการบริการที่ดี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาตัวแปรที่คาดว่า จะเป็นตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดี จึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 187 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในปีพุทธศักราช 2554 ซึ่งได้มาร้อยก้าวหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ตารางเครซีและมอร์เกน(Krejcie and Morgan, 1970:607-910) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 126 คน จากนั้นใช้วิธีเทียบสัดส่วนจากประชากร โดยจำแนกตามกลุ่มบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่กว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ดังตาราง ที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 บุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวนบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม สวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ต่ำกว่า 10 ปี	82	55
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	105	71
รวม	187	126

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (พ.ศ.2554)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

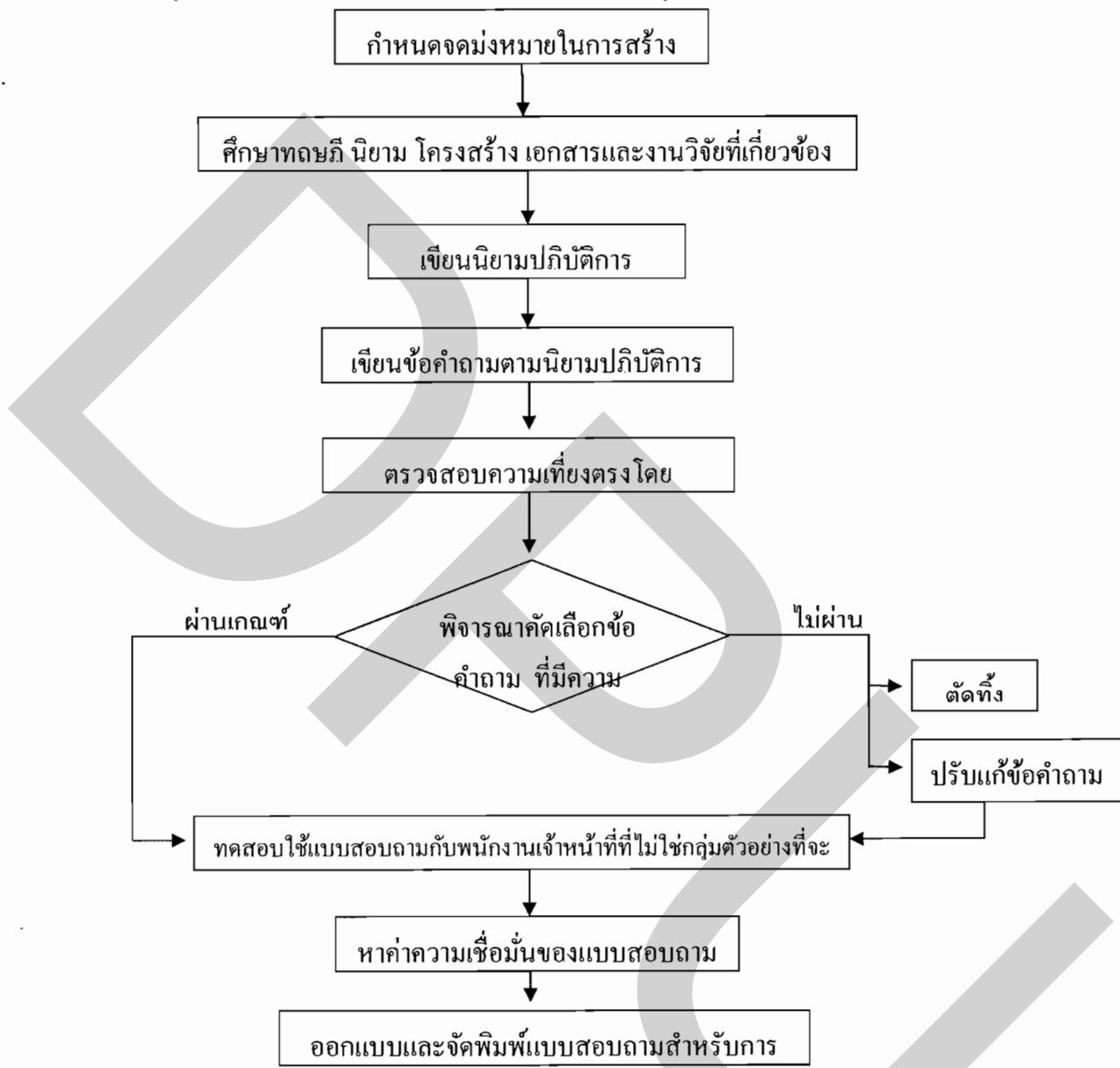
ตอนที่ 1 แบบสอบถามวัดการบริการที่ดี จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจฝีสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ ด้านละ 5 ข้อรวมจำนวน 25 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษาค้นคว้า และนิยามปฏิบัติการที่กล่าวมาแล้ว สร้างเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยให้ พนักงานเข้าหน้าที่ประเมินตนเอง ซึ่งข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตรากลาง 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.3.1 วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้าง ดังนี้

ภาพที่ 3.2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

จากภาพที่ 3.2 แสดงลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามมีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ดี ลักษณะการเขียนข้อคำถาม การให้คะแนน ของ สุภารัต ศรพรหม (2541) และ ปัฒนา คงทอง (2547) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของของแบบสอบถามกับการนิยามปฐมตัวการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และนำข้อคำถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 จำนวน 35 ข้อ

3. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับบุคลากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

4. นำข้อมูลที่ได้มาหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัค (Cronbach's α - Coefficient) เท่ากับ 0.8425 และแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

4.1 การบริการที่ดี มีค่าความเชื่อมั่น 0.8186

4.2 แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.8253

4.3 เจตคติต่อการทำงาน มีค่าความเชื่อมั่น 0.8140

4.4 ความเชื่ออำนาจภาพในตน มีค่าความเชื่อมั่น 0.7852

4.5 ลักษณะการนุ่งอนาคต มีค่าความเชื่อมั่น 0.8044

4.6 ความร่วมแรงร่วมใจ มีค่าความเชื่อมั่น 0.8464

5. นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

3.3.2 ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงขอความกรุณายกแบบสอบถามให้ครบถ้วนเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานต่อไป
แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ต่อนที่ 1 แบบสอบถามวัดการบริการที่ดี จำนวน 10 ข้อ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
00	การบริการที่ดี ข้าพเจ้าให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการให้บริการ					

ต่อนที่ 2 แบบสอบถามวัดการบริการที่ดี ด้านละ 5 ข้อ รวมจำนวน 25 ข้อ

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
00	แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ ข้าพเจ้ามักจะวางแผนการปฏิบัติงานก่อนทุกครั้ง หากเกิดเหตุผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าจะรับแก้ไขเหตุผิดพลาดอย่างทันที					
00	เงินคดิต่อการทำงาน ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจกับวัสดุอุปกรณ์ในสำนักงานเป็นอย่างมาก ข้าพเจ้าประณญาที่จะอ้างอิงกฎหมายและระเบียบในการปฏิบัติงาน					

	ความเชื่ออำนาจภายในตน					
0	การที่ข้าพเจ้าจะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน เป็นพิเศษนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงาน					
00	ข้าพเจ้าประณญาณที่จะประสบความสำเร็จ ในหน้าที่การทำงานด้วยตัวของข้าพเจ้าเอง					
	ลักษณะการมุ่งอนาคต					
0	ข้าพเจ้าประณญาณที่จะทำงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้					
00	ข้าพเจ้าประณญาณที่จะแสวงหาวิธีการใหม่ๆ สำหรับการบริการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
	ความร่วมแรงร่วมใจ					
0	ข้าพเจ้ามักยึดหลักประชาธิปไตยมาเป็นหลักในการปฏิบัติงาน					
00	ข้าพเจ้ามีความทุ่มเทและเสียสละเพื่อให้ได้มาซึ่งการประสบความสำเร็จร่วมกัน					

3.3.3 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมายคะแนน

ผู้ศึกษาค้นคว้าตรวจและให้คะแนนตามความหมายของข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

- ข้อความเชิงบวก ให้คะแนน ดังนี้
  - มากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน
  - มาก ให้คะแนน 4 คะแนน
  - ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน
  - น้อย ให้คะแนน 2 คะแนน
  - น้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

- ข้อความเชิงลบ ให้คะแนน ดังนี้
  - มากที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน
  - มาก ให้คะแนน 2 คะแนน
  - ปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน
  - น้อย ให้คะแนน 4 คะแนน
  - น้อยที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

เมื่อรวมคะแนนทั้งหมดจากแบบสอบถามตามจำนวน 10 ข้อ คะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนนและคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน โดยมีการแปลความหมายคะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00 คะแนน	พนักงานเจ้าหน้าที่มีระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
3.41 – 4.20 คะแนน	พนักงานเจ้าหน้าที่มีระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
2.61 – 3.40 คะแนน	พนักงานเจ้าหน้าที่มีระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60 คะแนน	พนักงานเจ้าหน้าที่มีระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
1.00 - 1.80 คะแนน	พนักงานเจ้าหน้าที่มีระดับความคิดเห็น/การปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ถึงเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ถึงเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ธุรการงานสารบรรณ กลุ่มอำนวยการ สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. ผู้วิจัยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานประสานการดำเนินการ เพื่อประสานงานขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนแรกเป็นแบบสอบถามวัดการบริการที่ดี และตอนที่สองเป็นแบบสอบถามวัดปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภาษาในตน ลักษณะการมุ่งอนาคตและความร่วมแรงร่วมใจ ให้เพียงพอ กับจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละครั้ง
5. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามวัน เวลาที่นัดหมายไว้ ณ สำนักงานคณะกรรมการ สกสค . โดยขอความร่วมมือจากบุคลากรตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วน ทั้งสองฉบับ และอธิบายคำชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจตรงกันเพื่อจะได้ตอบแบบสอบถามที่ตรงกับระดับความคิดเห็นหรือการปฏิบัติงานมากที่สุด พร้อมทั้งรับแบบสอบถามคืน

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว จำนวน 126 ฉบับ และคัดแยกแบบสอบถามตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานที่กำหนดไว้
7. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่กำหนดไว้ และวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติ เพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน และรายงานผลการวิจัยต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย(M) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) ของตัวแปรปัจจัย ด้านแรงจูงใจสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต ความร่วมแรงร่วมใจ และการบริการที่ดี
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดี
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดี และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test)
4. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าที (T – test)

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1.1 สถิติที่ใช้ในหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) การหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face validity) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญ (IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 : 249)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่านี้ความสอดคล้องความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลfa (α – Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536 :171)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \frac{1 - \sum s_i^2}{s_i^2}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม

3.5.1.2 สติติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- 1) ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson product moment correlation coefficient) (ชูครี วงศ์รัตนะ, 2544 : 314)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{ N \sum X^2 - (\sum X)^2 \} \{ N \sum Y^2 - (\sum Y)^2 \}}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตัวแปร X กับตัวแปร Y
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y ทุกๆ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3) ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบ ค่าที (t – test) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 317) ดังนี้

$$t = r \sqrt{\frac{N-2}{1-r^2}} \quad df = N - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงแบบที
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคน

4) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ โดยใช้สูตร (Kerlinger and Pedhazur, 1973 : 136 – 137)

$$R_{y,123\dots n} = \sqrt{\beta_i r_{xiy}}$$

เมื่อ	$R_{y,123\dots n}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง n กับตัวแปรตาม y
	β_i	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ i ในรูปแบบแนวมาตรฐาน
	r_{xiy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (x) กับตัวแปรตาม (y)

5) ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test) (Kerlinger and Pedhazur, 1973 : 159) ดังนี้

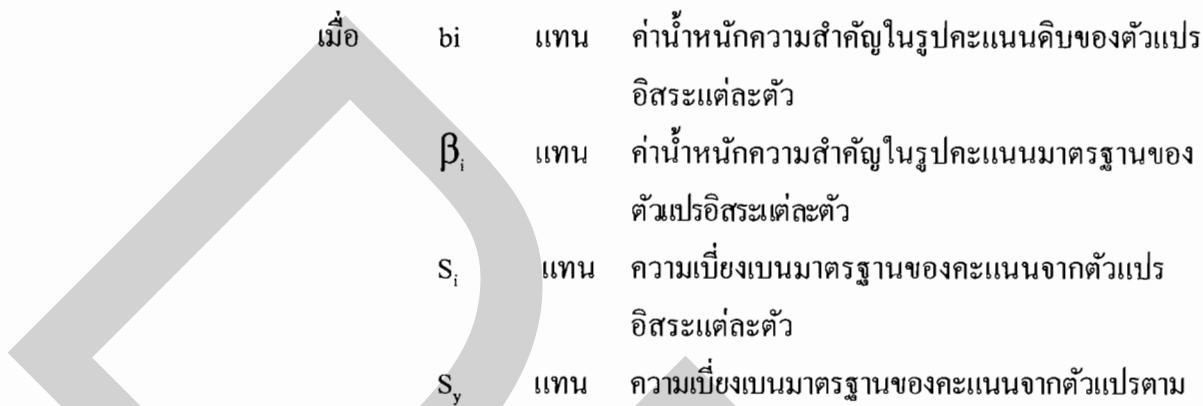
$$F = \frac{R^2 / k}{(1 - R^2) / (n - k - 1)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงแบบเอฟ (F – Distribution)
	R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ
	n	แทน	จำนวนคน
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ

6) ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปแบบคิบ Score Weight (b) โดยใช้สูตร

(Kerlinger and Pedhazur, 1973 : 61)

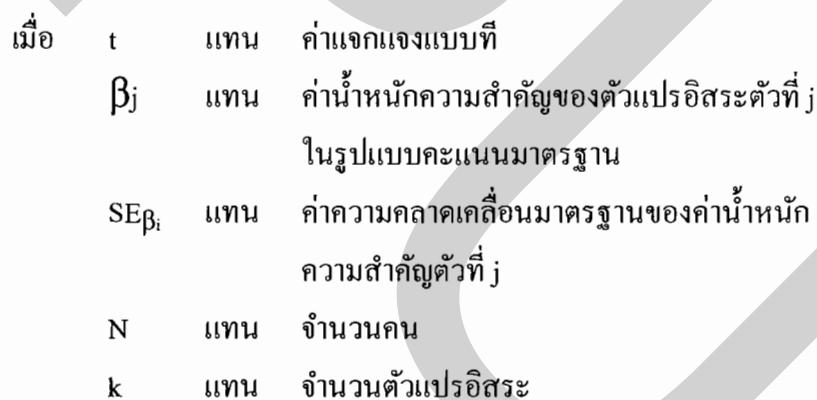
$$b_i = \beta_i \frac{s_y}{s_i}$$

7) ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าน้ำหนักความสำคัญ (Score Weight) โดยใช้

t – test (Kerlinger and Pedhazur, 1973 : 119) ดังนี้

$$t = \frac{\beta_j}{SE\beta_i} \quad df = N - k - 1$$

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 126 ชุด จากการแจกแบบสอบถามทั้งหมด 126 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100(Response Rate) ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.1 สักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกสุ่มตัวอย่าง โดยยกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในปีพุทธศักราช 2554 ซึ่งได้มามโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan, 1970:607-910) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 126 คน จากนั้นใช้วิธีเทียบสัดส่วนจากประชากร โดยจำแนกตามกลุ่มนักบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ากว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

4.2 ผลการทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาและการทดสอบสมมติฐานนี้ ก่อนการวิเคราะห์จำเป็นจะต้องมีการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) เพื่อให้การวิจัยนั้นมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนเบค (α - Coefficients Cronbach) ได้เท่ากับ 0.8425 และแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

4.2.1	การบริการที่ดี	มีค่าความเชื่อมั่น 0.8186
4.2.2	แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์	มีค่าความเชื่อมั่น 0.8253
4.2.3	เจตคติต่อการทำงาน	มีค่าความเชื่อมั่น 0.8140
4.2.4	ความเชื่ออ่อนน้ำจยาในตน	มีค่าความเชื่อมั่น 0.7852
4.2.5	ลักษณะการมุ่งอนาคต	มีค่าความเชื่อมั่น 0.8044
4.2.6	ความร่วมแรงร่วมใจ	มีค่าความเชื่อมั่น 0.8464

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

N	หมายถึง	จำนวนคนกลุ่มตัวอย่าง
n	หมายถึง	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
k	หมายถึง	คะแนนเต็มของแบบสอบถาม
M	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S _x	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ย
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ
R ²	หมายถึง	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ
T	หมายถึง	ค่าสถิติในการแจกแจงของที่
b	หมายถึง	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรในรูปคะแนนดิบ
β	หมายถึง	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE _b	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ
F	หมายถึง	ค่าสถิติในการแจกแจงของเอฟ
P	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญ

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

X_1	หมายถึง	แรงจูงใจไฟฟ้าสัมฤทธิ์
X_2	หมายถึง	เจตคติต่อการทำงาน
X_3	หมายถึง	ความเชื่ออำนาจภายในตน
X_4	หมายถึง	ลักษณะการมุ่งอนาคต
X_5	หมายถึง	ความร่วมแรงร่วมใจ
Y	หมายถึง	การบริการที่ดี

4.3.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย(M) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) ของตัวแปร ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟฟ้าสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต ความร่วมแรงร่วมใจ และการบริการที่ดี
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดี
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดี และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test)
- ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าที (T – test)
- สรุปเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ และค่าน้ำหนักความสำคัญของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟฟ้าสัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคตความร่วมแรงร่วมใจ และการบริการที่ดี ดังแสดงในตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับ การบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่

ตัวแปร	n	k	ต่ำกว่า 10 ปี			แปลความหมาย	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป			แปลความหมาย	รวมทั้งหมด			แปลความหมาย
			M	SD	S _x		M	SD	S _x		M	SD	S _x	
X ₁	5	25	4.05	0.65	0.09	ค่อนข้างสูง	4.07	0.59	0.07	ค่อนข้างสูง	4.06	0.62	0.05	ค่อนข้างสูง
X ₂	5	25	4.00	0.69	0.09	ค่อนข้างสูง	3.87	0.67	0.08	ค่อนข้างสูง	3.93	0.68	0.06	ค่อนข้างสูง
X ₃	5	25	4.05	0.80	0.11	ค่อนข้างสูง	4.08	0.58	0.07	ค่อนข้างสูง	4.07	0.68	0.06	ค่อนข้างสูง
X ₄	5	25	4.11	0.74	0.10	ค่อนข้างสูง	4.20	0.77	0.09	ค่อนข้างสูง	4.16	0.75	0.07	ค่อนข้างสูง
X ₅	5	25	4.27	0.65	0.09	สูง	4.42	0.62	0.07	สูง	4.36	0.64	0.06	สูง
Y	1	50	4.16	0.60	0.08	ค่อนข้างสูง	4.07	0.59	0.07	ค่อนข้างสูง	4.11	0.60	0.05	ค่อนข้างสูง
	0													

จากตารางที่ 4.1 พบร่วมกัน ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ (X₁) เจตคติต่อการทำงาน (X₂) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X₃) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X₄) ความร่วมแรงร่วมใจ (X₅) ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด อยู่ระหว่าง 3.93 ถึง 4.36 กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี อยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 4.27 และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปอยู่ระหว่าง 3.87 ถึง 4.42 สำหรับการบริการที่ดี (Y) อยู่ระหว่าง 4.07 ถึง 4.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ (X₁) เจตคติต่อการทำงาน (X₂) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X₃) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X₄) ความร่วมแรงร่วมใจ (X₅) ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.62 ถึง 0.75 กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี อยู่ระหว่าง 0.65 ถึง 0.80 และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปอยู่ระหว่าง 0.58 ถึง 0.77 สำหรับการบริการที่ดี (Y) อยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.60

ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ย พบร่วมกัน ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ (X₁) เจตคติต่อการทำงาน (X₂) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X₃) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X₄) ความร่วมแรงร่วมใจ (X₅) ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.05 ถึง 0.07 กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี อยู่ระหว่าง 0.09 ถึง 0.11 และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปอยู่ระหว่าง 0.07 ถึง 0.09 สำหรับการบริการที่ดี (Y) อยู่ระหว่าง 0.05 ถึง 0.08 ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายนอกในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดี

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายนอกในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายนอกในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.000	.467**	.455**	.599**	.613**	.677**
X ₂		1.000	.405**	.551**	.481**	.530**
X ₃			1.000	.584**	.510**	.530**
X ₄				1.000	.697**	.620**
X ₅					1.000	.546**
Y						1.000

** p < .01

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายนอกในระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ (X₁) เจตคติต่อการทำงาน (X₂) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X₃) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X₄) และความร่วมแรงร่วมใจ (X₅) จำนวน 10 คู่ พบร่วมกันทางบวกซึ่งกันและกันทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .405 ถึง .697

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ (X₁) เจตคติต่อการทำงาน (X₂) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X₃) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X₄) และความร่วมแรงร่วมใจ (X₅) จำนวน 5 คู่ พบร่วมกับตัวแปรตามการบริการที่ดี (Y) ทางบวกทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .530 ถึง .677

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายนอกในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่กว่า 10 ปี ดังแสดงในตาราง 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y
X_1	1.000	.534**	.491**	.605**	.707**	.687**
X_2		1.000	.498**	.543**	.492**	.444**
X_3			1.000	.709**	.608**	.595**
X_4				1.000	.670**	.627**
X_5					1.000	.546**
Y						1.000

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนวยภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) และความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) จำนวน 10 คู่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบางทangซึ่งกันและกันทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .491 ถึง .707

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนวยภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) และความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) จำนวน 5 คู่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรตามการบริการที่ดี (Y) ทางบางทangทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .444 ถึง .687

2.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ดังแสดงในตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษากับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.000	.415**	.398**	.596**	.535**	.675**
X ₂		1.000	.320**	.573**	.502**	.594**
X ₃			1.000	.476**	.413**	.481**
X ₄				1.000	.717**	.628**
X ₅					1.000	.574**
Y						1.000

** p < .01

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ (X₁) เจตคติต่อการทำงาน (X₂) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X₃) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X₄) และความร่วมแรงร่วมใจ (X₅) จำนวน 10 คู่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกซึ่งกันและกันทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .320 ถึง .717

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ (X₁) เจตคติต่อการทำงาน (X₂) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X₃) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X₄) และความร่วมแรงร่วมใจ (X₅) จำนวน 5 คู่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรตามการบริการที่ดี (Y) ทางบวกทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .481 ถึง .675

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษา กับการบริการที่ดี และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเออฟ (F – test)

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษา กับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมดและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเออฟ (F – test) ดังแสดงในตาราง 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมวดและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเออฟ (F – test)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	5	25.435	5.087	32.111**
Residual	120	19.010	.158	
Total	125	44.444		
$R = .756$		$R^2 = .572$	$F = 32.111**$	

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) มีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .756 โดยตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาด้านต่างๆ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริการที่ดีได้ร้อยละ 57.20 ($R^2 = .572$)

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่กว่า 10 ปีและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเออฟ (F – test) ดังแสดงในตาราง 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่กว่า 10 ปีและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเออฟ (F – test)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	5	11.287	2.257	13.423**
Residual	49	8.240	.168	
Total	54	19.527		
$R = .760$		$R^2 = .578$	$F = 13.423**$	

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่อในงานภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) มีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .760 โดยตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาด้านต่างๆ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริการที่ดีได้ร้อยละ $57.80 (R^2 = .578)$

3.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเออฟ ($F - test$) ดังแสดงในตาราง 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเออฟ ($F - test$)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	5	15.217	3.043	20.974**
Residual	65	9.431	.145	
Total	70	24.648		
$R = .786$		$R^2 = .617$	$F = 20.974**$	

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่อในงานภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) มีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .786 โดยตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาด้านต่างๆ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริการที่ดีได้ร้อยละ $61.70 (R^2 = .617)$

4. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดี และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าที ($T - test$)

4.1 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าที ($T - test$) ดังแสดงในตาราง 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งหมด และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าที่ (T – test)

ตัวแปร	b	β	SE_b	T
X_1	.402	.416	.078	5.161**
X_2	.147	.169	.064	2.288
X_3	.152	.174	.066	2.309
X_4	.141	.178	.076	1.854
X_5	-.002	-.002	.084	-.021

** p < .01

จากตารางที่ 4.8 พนบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ (X_1) ส่งผลต่อการบริการที่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร b = .402 สำหรับตัวแปร ปัจจัยเขตติดต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วม แรงร่วมใจ (X_5) ส่งผลต่อการบริการที่ดี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การ ทดสอบค่าที่ (T – test) ดังแสดงในตาราง 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การ ทดสอบค่าที่ (T – test)

ตัวแปร	b	β	SE_b	T
X_1	.485	.524	.129	3.747**
X_2	-.025	-.029	.102	-.243
X_3	.206	.275	.103	1.995
X_4	.171	.210	.124	1.386
X_5	-.110	-.119	.138	-.797

** p < .01

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ (X_1) ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .485$ สำหรับตัวแปรปัจจัยเขตติ่งต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ส่งผลต่อการบริการที่ดี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ การทดสอบค่าที ($T - test$) ดังแสดงในตาราง 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ การทดสอบค่าที ($T - test$)

ตัวแปร	b	β	SE_b	T
X_1	.393	.393	.099	3.980**
X_2	.248	.282	.084	2.962**
X_3	.156	.152	.091	1.717
X_4	.072	.093	.098	.736
X_5	.088	.092	.108	.811

** $p < .01$

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ (X_1) และปัจจัยเขตติ่งต่อการทำงาน (X_2) ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .393$ และ $b = .248$ ตามลำดับ สำหรับตัวแปรความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ส่งผลต่อการบริการที่ดี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. สรุปเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และ ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 สรุปเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่า
น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวม
ทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรอิสระ	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{XY})			น้ำหนักความสำคัญ (b)		
	รวม	< 10 ปี	≥ 10 ปี	รวม	< 10 ปี	≥ 10 ปี
X_1	.677	.687	.675	.402	.485	.393
X_2	.530	.444	.594	.147	-.025	.248
X_3	.530	.595	.481	.152	.206	.156
X_4	.620	.627	.628	.141	.171	.072
X_5	.546	.546	.574	-.002	-.110	.088
R^2				.572	.578	.617
F				32.111	13.423	20.974
p <	.01	.01	.01	.01	.01	.01

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ กับการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดย วิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป และเพื่อศึกษาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดย วิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 126 คน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

- ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (M) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต ความร่วมแรงร่วมใจ และการบริการที่ดี
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายนอกระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดี
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับการบริการที่ดี และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ ($F - test$)
- ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าที ($T - test$)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ สรุปได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ดี มีดังนี้

1.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) และความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด พบว่า มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรตามการบริการที่ดี (Y) ทางบวกทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง .530 ถึง .677 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .756 โดยตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาด้านต่างๆร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริการที่ดีได้ร้อยละ 57.20 ($R^2 = .572$)

1.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) และความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ากว่า 10 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรตามการบริการที่ดี (Y) ทางบวกทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .444 ถึง .687 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .760 โดยตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาด้านต่างๆร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริการที่ดีได้ร้อยละ 57.80 ($R^2 = .578$)

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์ (X_1) เจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) และความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรตามการบริการที่ดี (Y) ทางบวกทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .481 ถึง .675 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .786 โดยตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาด้านต่างๆร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริการที่ดีได้ร้อยละ 61.70 ($R^2 = .617$)

2. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ดี มีดังนี้

2.1 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์ (X_1) ส่งผลต่อการบริการที่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .402$ สำหรับตัวแปรปัจจัยเจตคติต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี

2.2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ (X_1) ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .485$ สำหรับตัวแปรปัจจัยเขตคิดเหตุต่อการทำงาน (X_2) ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี

2.3 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ (X_1) และเขตคิดเหตุต่อการทำงาน (X_2) ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร $b = .415$ และ $b = .248$ ตามลำดับ สำหรับตัวแปรปัจจัยความเชื่ออำนาจภายในตน (X_3) ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_4) ความร่วมแรงร่วมใจ (X_5) ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาค้นคว้า สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ดี มีดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจกับการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริการที่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยบางประการ ความสัมพันธ์กับการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการสกสค. เมื่อวิเคราะห์รวมทั้งหมด และวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป อาจเป็นเพราะว่าพฤติกรรมการบริการที่ดีของผู้ให้บริการเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บริการ กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ เขตคิดเหตุต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตนลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจมีส่วนทำให้บุคคลที่ทำงานด้านบริการประสบความสำเร็จในงานบริการ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ คาชาวานา และบูร์กส์ (Kasavana and Brooks, 1991 : 65) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีหน้าที่ให้บริการ ควรมีทัศนคติที่ดีต่องานและต่อหน่วยงาน ยอมรับจุดดี จุดด้อยของงานเต็มใจและพร้อมที่จะทำงานในแนวใหม่ รู้จักการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกันอยู่เสมอ เข้าใจแนวพระราชดำริของผู้อื่น และมีความรู้สึกไวต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลรัตน์ ทองสว่าง (2546 : 12) ที่พบว่า ปัจจัยด้าน

แรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อการทำงาน ความเชื่ออำนาจภายในตนและลักษณะมุ่งอนาคต เป็นตัวพยากรณ์ที่สำคัญในการทำงานพฤติกรรมการทำงานของพยาบาลซึ่งทำหน้าที่ให้บริการ

ปัจจัยด้านแรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริการที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ กิลฟอร์ด (ปริยารณ์ เพ็ญสุข ใจ, 2542 : 12) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์เป็นความประณานที่จะทำกิจการหรืองานนั้นๆ ให้สำเร็จด้วยความเพียรพยายาม ความอดทน เต็มใจแม้จะลำบากเพียงใดก็ตามเพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเดิม ดังนั้นบุคคลที่ทำหน้าที่ให้บริการมีแรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์สูงก็จะประสบความสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวังจะให้เกิดกับผู้ใช้บริการ

ปัจจัยด้านเจตคติต่อการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริการที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของแม่คเกียร์ (สิริอร วิชาวนะ, 2544 : 199 – 201) ที่ได้เสนอแนวคิดว่า เจตคติต่อการทำงานเป็นความรู้ความเชื่อ ความรู้สึก และแนวโน้มของการกระทำที่มีต่องาน ซึ่งจะมีผลต่อระดับการทำงานของบุคคลอาจกล่าวได้ว่า บุคคลใดมีความรู้ ความเชื่อหรือค่านิยม และความรู้สึกต่องานด้านบริการไปในทางบวกก็จะทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมด้านการบริการที่พึงประสงค์แก่ผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร สุราฤทธิ์ (2547 : 75) ที่พบว่า เจตคติต่อการทำงานด้านบริการ การรับรู้บรรยายองค์การเป็นตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านบริการ ซึ่งพนักงานที่มีเจตคติต่อการทำงานสูงจะทำงานอย่างเต็มความสามารถ เนื่องจากเห็นคุณค่าของงาน มีความพึงพอใจในงาน และจะส่งผลถึงพฤติกรรมการทำงานด้านบริการที่มีประสิทธิภาพ

ปัจจัยด้านความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของสตริกแลนด์ (Strickland, 1977 : 221 – 224) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากจะเข้ากับสังคม ได้ดีเมื่อกระทึ้งบุคคลที่ตนเองไม่คุ้นเคยมาก่อน ารามณ์ดี ไม่กรงจ่าย ไม่รู้สึก ลำบากใจในการปรับตัวและมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532 : บทคัดย่อ) พบว่า ครุฑ์มีความเชื่ออำนาจในตนสูง จะมีพฤติกรรมการทำงานสูง เช่นเดียวกับกลุ่มต้น ทองสว่าง (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนเป็นตัวพยากรณ์ที่สำคัญในการทำงานพฤติกรรมการทำงานของพยาบาลซึ่งทำหน้าที่ให้บริการ

ปัจจัยด้านลักษณะการมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของมิเชล (Mischel, 1974 : 287) ได้เสนอแนวคิดว่า ลักษณะการมุ่งอนาคตเป็นพฤติกรรมการทำงาน ที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เส้นทางความสำเร็จของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้น และตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม มีการควบคุมตนเองสูง และมีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำ อาจกล่าวได้ว่า ความสำเร็จของการบริการขึ้นอยู่กับความเป็นระบบที่มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนในการให้บริการ ที่ชัดเจน มีความไขยืนอดทน อดกลั้น และเส้นทางความสำเร็จ

ของผู้ใช้บริการ บุคคลที่มีลักษณะการมุ่งอนาคตสูงจะทำให้บรรลุเป้าหมายในการทำงานที่จะส่งผลถึงความสำเร็จของตนเองในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกลัรตัน ทองสว่าง (2546 : 86) พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตัวเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานได้ร้อยละ 41.2

ปัจจัยด้านความร่วมแรงร่วมใจมีความสัมพันธ์กับการบริการที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ โรบินส์และ เคาว์เตอร์ (Robbins and Coulter, 1999 : 468 – 471) ที่กล่าวว่า ความร่วมแรงร่วมใจ เป็นพฤติกรรมการทำงานที่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความผูกพันร่วมกัน มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความชำนาญเฉพาะและมีการสื่อสารที่ดี ซึ่งอธิบายได้ว่า บุคคลที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีการสื่อสารที่ดี จะมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกพงศ์ ตันทนิส (2547 : 64) พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกกับการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ปัจจัยการมีส่วนร่วมนั้นเกิดจากการที่พนักงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติงาน รู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ซึ่งส่งผลถึง การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิจัยค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา กับการบริการที่ดี มีดังนี้

2.1 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ ของพนักงาน เจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านเขตติดต่อการทำงาน ของพนักงาน เจ้าหน้าที่กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่งผลต่อการบริการที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะการมุ่งอนาคต และความร่วมแรงร่วมใจ ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริการที่ดีของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในสำนักงานคณะกรรมการ ศกศ. เมื่อวิเคราะห์รวมทั้งหมดและวิเคราะห์ตามกลุ่มประสบการณ์ ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

จากผลการวิจัยค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ ส่งผลต่อการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด ทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องมาจากการ แรงจูงใจ ไฟสัมฤทธิ์ เป็นความประ Franken หรือความต้องการของบุคคลที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยความเพียรพยายามให้ประสบผลสำเร็จมีความมานะ อดทน และวางแผนสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง จึงส่งผลให้บุคคลได้ใช้ความรู้ ความสามารถทักษะหรือความชำนาญที่มีอยู่ของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อให้บรรลุ

จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภาร มโนตรีพิศุทธ์(2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ตัวแปรที่สามารถส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสายงานการบริหารพัสดุ คือแรงจูงใจไฝสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยด้านเจตคติต่อการทำงานส่งผลต่อการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป อาจเป็น เพราะว่า ระยะเวลาในการทำงานหรือประสบการณ์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับรู้เกี่ยวกับวัตถุ คน หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ถูกโน้มน้าวต่อสิ่งนั้น ๆ เพราะเจตคติเป็นความอ่อนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่คนเรารับไว้ซึ่งทำให้มีความรู้สึกต่อสิ่งใดในทางบวกหรือทางลบ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คงอื่นๆ (2541 : 94) ที่กล่าวว่า เจตคติต่อการทำงานเป็นความรู้สึกคนใดคนหนึ่งที่มีต่องาน มืออัตราของการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการทำงานว่ามีความสำคัญและมีคุณค่า มีความระมัดระวัง เกี่ยวกับงานที่ทำสูงมีการขาดงานและการลาອอกน้อยจะช่วยให้เวลา กำลังกาย กำลังใจ อีกทั้งยังมองว่างานนั้นเป็นสิ่งสำคัญเหมือนสิ่งใดๆ ในการดำเนินชีวิต การมีโอกาสรับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่ได้ นั้น หมายถึงหน้าตา และภาพลักษณ์ของตนเอง และต้องการมีส่วนร่วมในการทำงานให้กับองค์กร ที่ตนเองเป็นสมาชิกอย่างเต็มกำลังความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่

ปัจจัยด้านความเชื่ออำนาจภายในตน ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป อาจเป็น เพราะว่าการทำงานด้านบริการต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่คุ้นเคยมาก่อนด้วยอัธยาศัย ไม่ตรึงที่ดี และมีความเชื่อว่า สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เกิดจากโชคชะตา ความบังเอิญ จึงไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ ทำให้บุคลากรขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความกระตือรือร้นต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบงานหรือสภาพแวดล้อม

ปัจจัยด้านลักษณะการมุ่งอนาคต ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป อาจเป็น เพราะว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีการคิดคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีเหตุผล ไม่เห็นถึงเห็น ความสำคัญของการปฏิบัติตนให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมในปัจจุบัน ตลอดจนไม่สามารถวางแผนการปฏิบัติตนอย่างมุ่งมั่น เพื่อความสำเร็จที่ยั่งใหญ่ในอนาคตแทนที่จะได้รับผลลัพธ์น้อย ในปัจจุบัน

ปัจจัยด้านความร่วมแรงร่วมใจ ไม่ส่งผลต่อการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เคยชินกับวิธีการปฏิบัติงานแบบเดิมคือ การทำงานตามลำพัง ความเนื้อริมหรือความเฉย อิทธิพลของประสบการณ์ในอดีต

อิทธิพลของแนวความคิดของแต่ละบุคคล เมื่อการเปลี่ยนแปลงการทำงานระบบใหม่ ซึ่งจะเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจึงเกิดการต่อต้าน อีกส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารคน นั้นคือ การจัดบุคลากรให้รับผิดชอบงานตามความรู้สึก เห็นแก่พรรคพากโดยไม่คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ ส่งผลต่อการบริการที่ดี ของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมทั้งหน่วยคอกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่วนตัวแปรปัจจัยด้านเจตคติต่อการทำงานส่งผลต่อการบริการที่ดีของกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1.1 ด้านแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงาน ควรสร้างแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในองค์กร โดยอาจจะมอบหมายงานที่มีลักษณะ ท้าทายความสามารถ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน เพื่อจะได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะความชำนาญ ที่สั่งสมมาจากการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ และพัฒนาตนเอง ซึ่งบุคคล ที่มีแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์สูงจะชอบงานหรือกิจกรรมที่มีลักษณะเช่นนี้ เพราะจะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่า จะต้องเลี่ยงกับความสำเร็จและความล้มเหลวด้วยความสามารถของตนเอง

5.3.1.2 ด้านเจตคติต่อการทำงาน บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงาน ควรคุ้ยและปลูกฝังให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในองค์กรเกิดเจตคติหรือความรู้สึกในทางบวกต่อการทำงานการมีส่วนร่วมในงาน และมีความผูกพันกับองค์กร โดยการให้ความรู้ที่ตรงกับความเป็นจริงและสอดคล้องกับความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ และให้มองว่า งานที่ตนทำนั้นเป็นสิ่งสำคัญหนึ่งอีกด้วย ในการดำเนินชีวิตการมีโอกาสสรับผิดชอบงานใดๆ นั้น หมายถึงหน้าตา และภาพลักษณ์ ของตนเอง

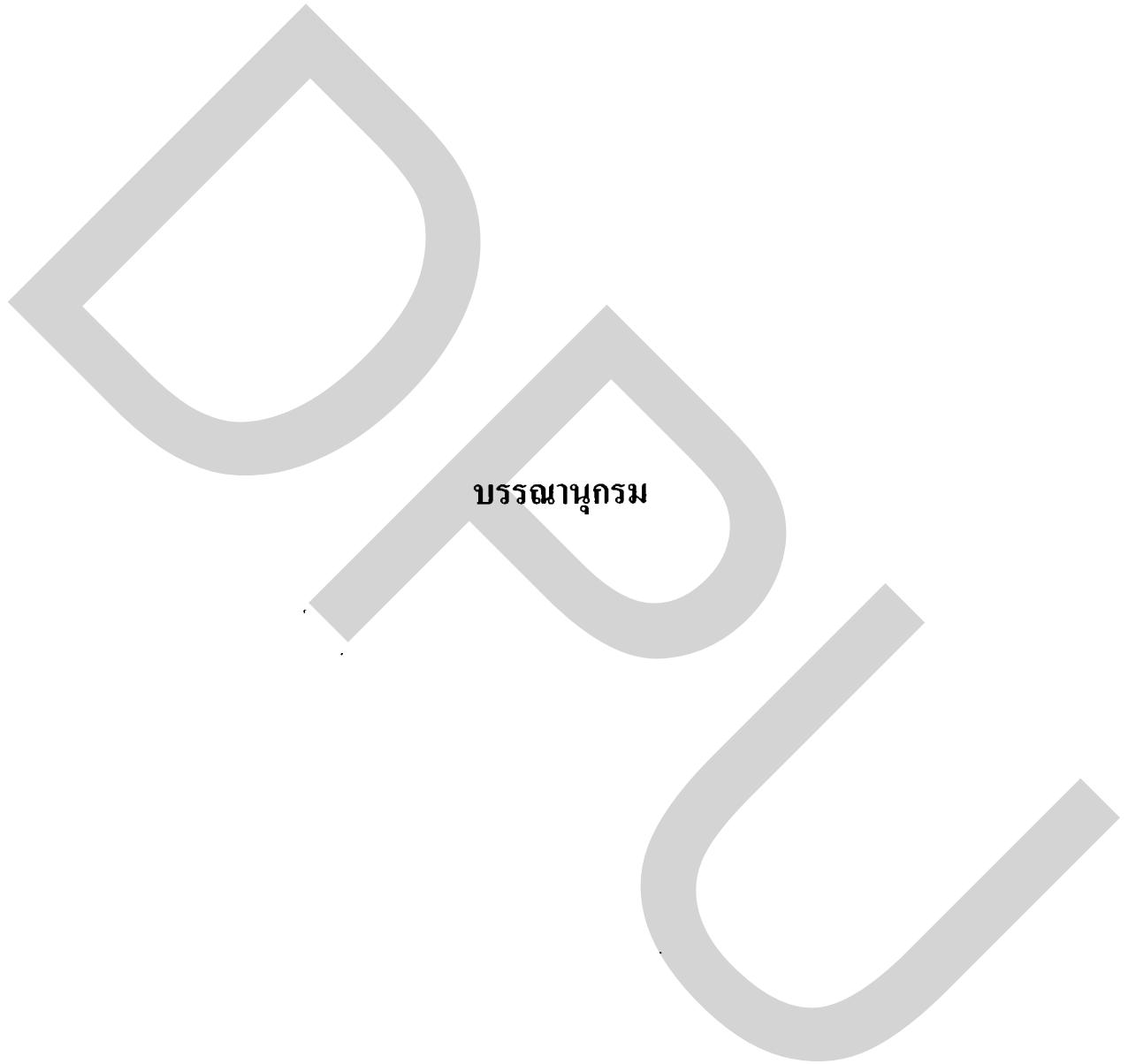
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาระบบริการที่ดีกับกลุ่มพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการ สนกสค. ในกลุ่มอื่น ๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริการ ที่ดีและยังไม่ได้ศึกษา เช่น ความรับผิดชอบ ความผูกพันกับองค์กร การ

พึงต้นเอง ความคิดคริเริ่มสร้างสรรค์ความเป็นผู้นำ ความยืดหยุ่น เป็นด้าน เพื่อจะได้ทราบว่าตัวแปรปัจจัยใดที่มีอิทธิพลเด่นชัด ต่อการบริการที่ดี

5.3.2.3 ควรมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษา ด้วยวิธี Path Analysis เพื่อ จะได้เห็นโครงสร้างความสัมพันธ์แบบเป็นลำดับชั้นเชิงสาเหตุ และสามารถแก้ปัญหาพหุสัมพันธ์ (Multicollinearity)

บริษัท

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กวี วงศ์พุฒ. (2540). การบริหารงานเป็นทีมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของงานมากขึ้นเพิ่มผลผลิต.

กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

จินตนา บุญบงการ. (2545). การสร้างจิตสำนึกการให้บริการประชาชนภาครัฐ. กรุงเทพฯ :

อาทิตย์โพรดักส์ กรุ๊ป.

เนาวรัตน์ แย้มแสงสังข์. (2542). แนวคิดและกลยุทธ์ในการปรับระบบองค์กร. กรุงเทพฯ :

คณะกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

พงษ์พันธ์ พงษ์โภสภा. (2542). พฤติกรรมกลุ่ม (Group Behavior). กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

พวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2543). การวางแผนกลยุทธ์สำหรับนักศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวิรยาสาส์น.

เมธารี อุดมธรรมานุภาพ รัตนา ประเสริฐสม และเรียม ศรีทอง. (2544). พฤติกรรมมนุษย์กับ

การพัฒนาตน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

ยงยุทธ เกษ斯ากอร. (2541). ภาวะผู้นำและการจูงใจ. กรุงเทพฯ : ศูนย์เอกสารและตำราสถาบัน
ราชภัฏสวนดุสิต.

ล้าน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ.

วิยะดา วรชนานันท์. (2546). การบริการเพื่อสร้างความประทับใจ. กรุงเทพฯ : เชิร์ดเวฟเอ็คคูเกชั่น.

วีระพงษ์ เนลิมจิระรัตน์. (2538). คุณภาพในระบบบริการ. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2546). การวิจัยการตลาด. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ชีรีฟิล์มและ
ไซแท็กช์.

ศุภรัชต์ โชคิกัญญา. (2545). การพัฒนาระบบการบริการประชาชน. นนทบุรี : อาทิตย์
โพรดักส์ กรุ๊ป

ศิริอร วิชชาวนช. (2544). จิตวิทยาอุตสาหกรรม และองค์การเบื้องต้น. คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสรี วงศ์ณฑา. (2542). *กลยุทธ์การตลาด : การวางแผนการตลาด*. กรุงเทพฯ : ชีรีฟิล์มและไซแท็กซ์.

อารี เพชรพุด. (2537). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.

บทความ

โฉมยง ໂຕະທອງ. (2540, มิถุนายน – ตุลาคม). “การทำงานเป็นทีม.” *ราชภัฏเพชรบุรี*, 7(1). หน้า 29 – 32.

พรพรรณ ทรัพย์ประภา. (2540, กุมภาพันธ์ – สิงหาคม). “การสร้างทีมงาน.” *เพิ่มผลผลิต*, 36(10). หน้า 3 – 13.

ยุพารรณ วรรณวิษัย. (2542, ตุลาคม – พฤศจิกายน). “การบริการและการจัดการ.” *เพิ่มผลผลิต*, 39(1). หน้า 15 – 21.

ไวนูรัน วงศ์โชควนนา. (2541, มกราคม). “การบริหารงานเป็นทีม.” *เพิ่มผลผลิต*, 36(5). หน้า 38 – 39.

ศิณี ลังข์รัศมี. (2544, เมษายน). “การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ.” *พัฒนาชุมชน*, 40(4). หน้า 32 – 36.

สุรศิทธิ์ เหมดศิลป. (2540, มีนาคม – เมษายน). “การสร้างทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ.” *เพิ่มผลผลิต*, 36(8). หน้า 22 – 25.

อนันต์ ฉัตรศรัทธา. (2541, มิถุนายน – กรกฎาคม). “สร้างทีมให้แข็งแกร่ง.” *เพิ่มผลผลิต*, 37(3). หน้า 43 – 68.

เอกสารอื่นๆ

จักรพันธ์ เทพพิทักษ์. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันองค์การของพนักงาน บริษัท ลำพูนชิงเด่นเก็น จำกัด*. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชั้นจิตร แจ้งเจนกิจ. (2540). “ตลาดบริการและตลาดองค์กร.” *เอกสารประกอบการศึกษาสำหรับนักศึกษามินิอิมบีเอ*.

หักยา ชื่นอารมณ์. (2545). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของพนักงานขาย.

สารนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาแนะแนวฯ.กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

เอกพงศ์ ตันตนิส. (2547). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของพนักงาน บริษัทไทย เค เอ อุตสาหกรรม สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจัดการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

วิทยานิพนธ์

กนิษฐา จิตติวัฒนา. (2542). แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์และความต้องการพัฒนาตนเองของนายช่างเทคนิค สังกัดกรมทางหลวง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กมลรัตน์ ทองสว่าง. (2546). ปัจจัยทางชีวสังคมและจิตลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของพยาบาลแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

กัลยาณี สนธิสุวรรณ (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ บุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มนฐานรากในกรมนาคมเครือเจริญโภคภัณฑ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาตรี ลักษณะศิริ. (2546). การศึกษาลักษณะมุ่งอนาคต ความเครียดและการเผชิญกับความเครียด ปัญหาการปรับตัวและวิธีการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ทิพาร พองสว่าง. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุของผู้ให้嘿วัยกลางคน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

เบญจจารณ์ เนตร新闻网. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ประชุม ประทีปะเสน. (2546). ปัจจัยทางชีวสังคม และจิตลักษณะบางประการกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานโรงพยาบาลสากลธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ปรียากรณ์ เพ็ญสุข ใจ. (2542). แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ปอเก้า ศิริจันทร์. (2546). ผลการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนเองและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ปัตนา คงทอง. (2547). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการบริการที่ดีของนักศึกษา วิทยาลัยดุสิตธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

พรทิพย์ เจนจริyananท. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาจังหวัดตระง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

พิศดี มินคิริ. (2547). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิจัยและสถิติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

นานวิกา จิรันธร. (2547). ผลการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีสถานภาพในการประกอบวิชาชีพ 乍วญในการปฏิบัติงานและแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ลดิตา เหลาพาณิช. (2538). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ ลักษณะทางชีวสังคม และทัศนคติของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

- วีระชัย บุญจรีนาค. (2542). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรของครุสภา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ :
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทรี. (2532). ความแปลงແยอกกับพฤติกรรมการทำงานของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวัฒนาศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ :
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- ศุภาร มนตรีพิคุธ. (2544). ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายการบริหารพัสดุ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุตสาหศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- สมชาย ประคิตรเจริญสุข. (2547). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสายการสอนในสังกัดสถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- สุรพงษ์ ชูเดช. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตพัฒนาศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- อนิสรา จรัสศรี. (2541). ลักษณะทางพุทธและพุตติกรรมศาสตร์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อเอ็อดส์ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานครและสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตพัฒนาศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- อมรพิพิธ พิพิธประทุม. (2548). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่มีงานที่ดีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- สุกาวดี ศรพรหม. (2541). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการเป็นบริการที่ดีของพนักงานชั้นประจําธนาคาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาดูแลผู้ป่วย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- อิสริยา ศดมณี. (2546). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของตำรวจท่องเที่ยวในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจัดการ. กรุงเทพฯ :
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.

อุทุมพร สุราฤทธิ์. (2547). ปัจจัยด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านบริการของพนักงานให้บริการทางโทรศัพท์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบที่ ศึกษาพุฒนาศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยครินครินทร์วิโรฒ.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2554). สมรรถนะ. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2554,

จาก <http://www.ocsc.go.th>

----- (2549). รายงานการวิจัย สมรรถนะกับผลการปฏิบัติงาน. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2554,

จาก <http://www.ocsc.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. (2554). สำนักงานคณิตศาสตร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2554,

จาก <http://www.otep.go.th>

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

Anderson, R. (1991). **Professional Personal Selling**. New Jersey : Prentice – Hall.

Bell, Les. (1992). **Managing teams in secondary schools**. London and New York : Routledge.

Gronroos Christain. (1990). “Service Management and Marketing.” (Management

the Moment of Truth in Service Competition) **Massachusetts : Lexington Books**.

p.27.

Harvey, Thomas R. and Drolet, Bonita. (1994). **Building Teams Building People**. USA : Technomic Publishing Company.

Hilgard, E.R. (1967). **Introduction to Psychology** (4 th ed.). Orlando : the Dryer Press.

Kagan, Jerom and Hereman Emeat. (1995). **Psychology** (8 th ed.). New York : Harcourt Brace and Company.

Kasavana and Brooks. (1991). **The Front Office Operation**. New Jersey : Prentice – Hall.

McGergor, Douglas. (1960). **The Human Side of Enterprise**. New York : McGraw – Hill.

Philip Kotlor. (2000). **Marketing Management.** (Analysis, Planning, Implementation, and Control (6 th ed.) Englewood Cliffs New Jersey : Prentice – Hill.

Robins, Stephen P. and Coulter, Mary (1999). Management (6 th ed.). New Jersey : Prentice Hall.

Schermerhorn, John R. and Other. (1998). **Basic Organizational Behavior** (2 nd ed.). New York : John Wiley and Sons.

Strickland, Bonnie R. (1977). **Internal – External Control of Reinforcement.** In T. Blass (ed.) Personality Variables in Social Behavior. New York : John Wiley and Son.

Woodcock, Mike. (1989). **Team Development Manual** (2 nd ed.). London : Gower.

Rotter, Julian B. (1966). **Generalized expectancies for Internal Versus External Control of Reinto.** New York . McGraw Hill.

ARTICLES

Mead, Robert D. (1971, February). "Future Time Perspective of College Students in America and India." **Journal of Social Psychology**, 83 (2). pp.175 – 182.

Nurmi J.E. (1991, June). "How Do Adolescents See Their Future." **Development Review**,11 (6). pp.1 – 5.

Parsuraman Zeithanel V.A. and Barry L. (1985, March). "A conceptual Model of Service quality and its implications for research." **Journal of Market**, 49 (3). pp.79 – 81.

Wang Youcheng and Thomas E. Pearson. (2002, October). "Measuring Personal Service QualityAn Analysis of Hotels in the People's Republic of China." **Journal of Hospitality & Tourism Administration**, 22(4). pp.320 – 325.

Weiner, B. (1972, September). "Attribution Theory Achievement Motivation and education Process." **Review of Education Research**, 42(9). pp.203 – 215.

Yao – Yi Fu and Sara C. Parks. (2001, January). "The Relationship Between Restaurant Service Quality and Consumer Loyalty among the Elderly." **Journal of Hospitality& Tourism Research**, 12(8). p.255.

Greenberg, Jerald and Baron, Robert A. (1997). **Behavior in Organizations : Understanding and Managing the Human Side of Work** (6th ed.). New Jersey : Prentice Hall.

Mehrabian, A. (1968, July). "Male and Female Scale of The Tendencies of Achieve." **Education and Psychological Measurement, 28 (5).**

Mischel, W. (1974). "Processes in Delay of Gratification." in L. Berkowitz (ed) **Advances in Experimental Social Psychology, Vol 7.** pp. 249 – 293.

DISSERTATIONS

Atkinson, J.W. (1966). **Motive in Fantasy Action and Society.** New Delhi : East – West Press.

Robinson, Chales Loe. (1971, August). **Future Time Perspective in Non – Incarcerated Juvenile Delinquents.** n.p.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ดร.อิ่นajan สุนทรธรรม

ดร.ประครอง รัศมีแก้ว

ดร.ปีyanada นุญมีพิพิธ

กรรมการคณะกรรมการส่งเสริมสัมสคิการและสวัสดิภาพ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

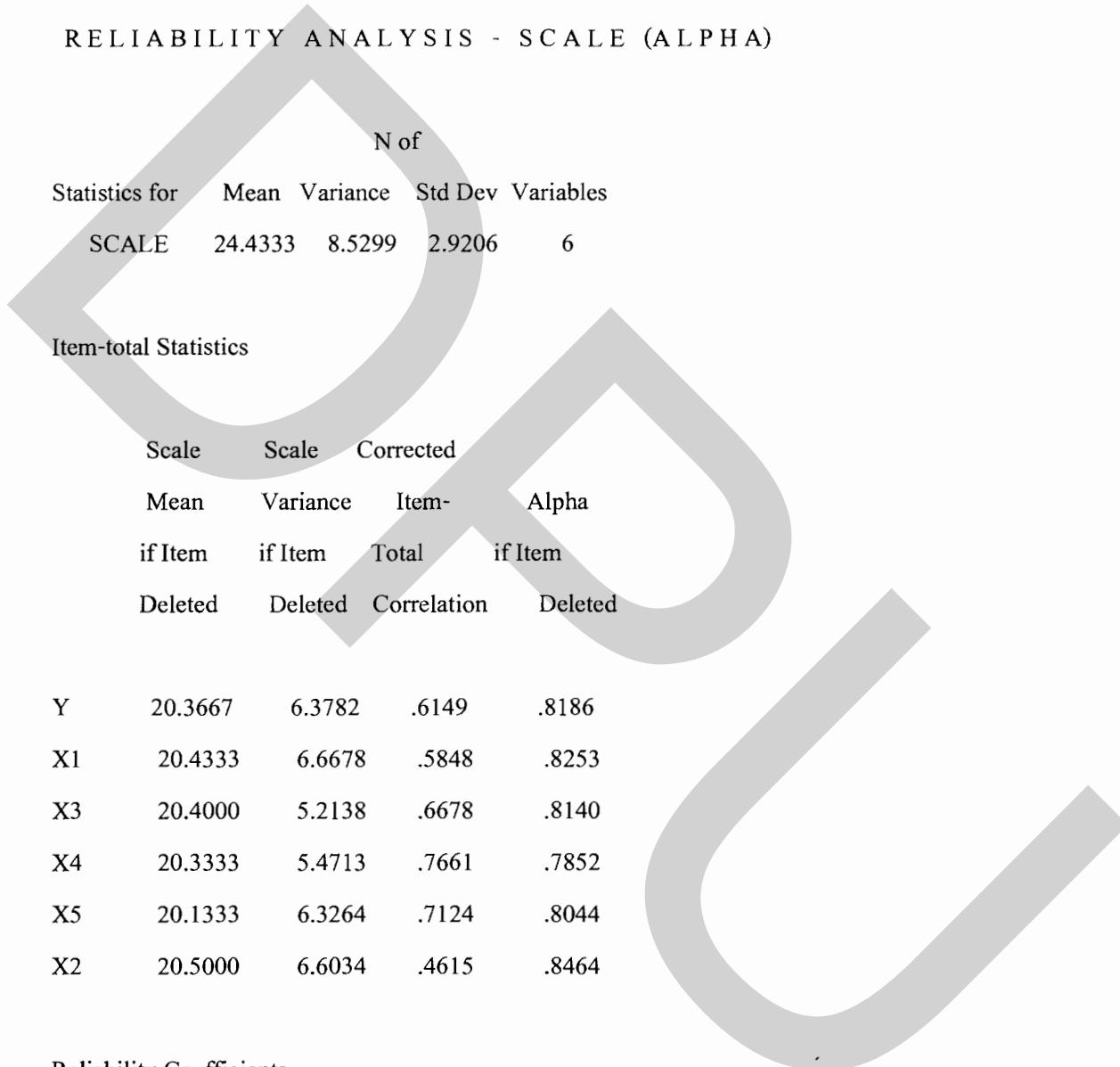
ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองแหนสำนักงานเขตพื้นที่

ประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เขต 3

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล
ประวัติการศึกษา
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

กุลธิดา ทำนุญ
พ.ศ. 2549 เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพ
ครูและบุคลากรทางการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ